

ABONAMENTUL
Pe un an . 24 Cor.
Pe un jum. . 12 "
Pe o lună . 2 "
Nrul de Duminică
pe un an . 4 Cor.
Pentru România și
America . . 10 Cor.
Nrul de zi pentru Ro-
mânia și străinătate pe
an 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA
Deak Ferencz-utca 20
INSERTIUNILE
se primesc la administra-
ție.
Mulțumite publice și Loc de-
schisă costă fiecare șir 20 fr.
Manuscrisurile nu se în-
polază.
Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Anul XIV.

NUMĂR POPORAL

Nr. 4

Pionierii păcii.

Dacă nu sânt înșelătoare toate semnele ce se ivesc pe orizontul politic, ne aflăm astăzi în patria noastră în ajunul unei ere nouă. Ultimele resturi de stăpânire feudală medievală, care la noi au știut supt masca liberalismului să vicțuiască până astăzi și să se mențină ca un anacronism, au să cadă și să dispară. Toate popoarele Ungariei sânt deopotrivă interesate ca acest succes să fie obținut. Nu numai noi românii, cari am sângerat supt jugul greu al acestei stăpâniri, ci și ungurii, cari credeau a inspira aerul libertății, sânt pătrunși de-o adâncă nemulțămire cu stările actuale. Cererea tot mai stăruitoare pentru votul universal, ce se ridică din straturile largi ale poporului unguresc, ce altă însemnătate are ea, decât manifestarea convingerii că cărma trebuie smulsă din mâna clasei sociale care are astăzi prilejul a o deține.

Este o datorie patriotică a noastră a tuturor, ca să contribuim din toate puterile ca schimbarea în modul de guvernament să reușească. Aceasta datorie patriotică o avem firește și noi românii și vom trebui să ne-o îndeplinim în toată conștiința. Poziția noastră politică s'a schimbat deci esențial chiar de pe acum. Până acum noi nu puteam părăsi nici un moment șanțurile de apărare, în care străjuiam bunurile noastre naționale.

Astăzi sântem și noi chemați ca alături cu celelalte popoare ale patriei să conlucrăm la o operă, pe care și noi o credem indispensabilă și foarte salutară. Ocupând noua noastră poziție nu facem altceva decât urmăm înainte politica noastră tradițională, legăm interesele poporului român de interesele dinastiei. Împăratul-rege chiamă popoarele sale din țările coroanei Sfântului Ștefan la lucru pentru săvârșirea schimbării în modul ocăruierei viitoare. Noi avem să răspundem acestei chemări cu tot devotamentul, și ne vom supune îndatoririlor noastre cu atât mai bucuros cu cât promovăm interesele noastre proprii românești.

Una din cele mai grele probleme viitoare pentru noi va fi conlucrarea frățească cu ungurii. Deprinși de veacuri a ne lupta cu ei și a vedea în unguri totdeauna pe dușmanul cel mai declarat al nostru, numai foarte cu anevoie ne-am putea împrietini cu gândul că în realitate nu contra poporului unguresc am luptat, nu el a fost dușmanul nostru, ci numai o clasă socială de oameni, care a îmbrăcat haina națională ungurescă pentru a ne putea exploata deopotrivă și pe noi și pe unguri. Și pentru ca să nu se descolereze această haină și să-și peardă efectul intenționat, și-reții exploatare au aplicat pe ea tot mai mult și mai mult roșu; poporul unguresc într'adevăr a fost momit, până ce el însuși a început a simți primejdiile acestei mo-

meli. Presa ungurescă, care firește era și ea în mâna exploatare, a contribuit în mare măsură la înveninarea nu numai a raporturilor politice între români și unguri, ci și a raporturilor lor sociale.

Astăzi când ni-se deschide perspectiva unei conlucrări comune între unguri și români, când ne aflăm în ajunul unei epoci noi în viața politică ungară, credem că tot presa va fi chemată a prepara terenul comun de întâlnire. Se cere mai întâi ca ziaristii din ambele părți să se apropie unii de alții, să se cunoască reciproc, și să se sprijinească în tendința de a înlătura veninul, cel puțin din coloanele gazetelor lor. Avem în vedere la aceasta cooperare numai pe ziaristii, cari poartă peana în numele și în serviciul poporului lor, și nici decât pe simbrășii stăpânului hrăpăreț.

În presupunerea că noile guverne ungare ce se vor succeda vor avea și ele tendința a stabili pacea și buna înțelegere între popoare și vor reclama concursul tuturor la binele patriei, chemarea presei populare și naționale în direcția indicată de noi va fi ușurată. Raporturile între Ziaristii unguri și români odată create, cultivate și lărgite asupra ziaristilor celorlalte popoare din patrie, vor împiedeca răspândirea minciunilor tendințioase, cari se poartă dela unul la altul cu scopul vădit al învrăjbirii. Și în modul cum se concepe, comentează și apreciază un fapt politic petrecut, ziaristul are o cale, care împinge fie spre pace fie spre război.

Așteaptă-mă...

*Ea gânditoare stă la geam,
Privind spre zări, departe,
Gândind cu dor la dragul ei,
Ce i a trimis o carte.*

*Citește cartea și de șir,
O strînge 'n sîn și-o scoate,
Căci i-se pare c'a uitat,
Să le citească toate.*

*Și iar își strînge cartea 'n sîn
Și din adânc suspină:
'La ce mai stai copile-atât?
Nu zăbovl, ci vină!'*

*Așteaptă mă copila mea
Cu floricele alese
Când filomela va cânta
Prin tufănele dese.*

I. Chișiu.

Sfârșitul dușmăniei.

De Alexandru Țințariu.

Gheorghe și Maria Lungu numai cu mare greutate s'au învovt, ca fata lor, Ileana, să se mărite după Mitru Codreanu, din satul Umbrăveni.

Mitru era sărac, avea numai două jugăre de pământ și o casă mică, veche, așezată într'o uliță mă ginașe. Apoi lelea Maria nu s'a putut împăca, că odorul ei de fată să nu se mărite în sat la ei, unde sânt atâția flăcăi cu stare bună, cari ar fi sfărâmat și stâncile de dragul Ileanei, »frumoasa satului« cum îi ziceau.

Ileana însă nu s'a lăsat înduplecată de nimic; înzadar îi vorbeau și spuneau părinții ei, că e curată nebunie ceea ce face; ea iubea pe Mitru și numai de asta se ținea.

— Mai bine moartă, decât nevasta altuia! — zicea ea totdeauna cu încăpăținare, iar lelea Maria își scuipa în sân, își făcea semnul sfintei cruci, ba mai făcea și mătâni înaintea icoanei Maicii Domnului.

Dela o vreme badea Gheorghe și lelea Maria au început cu amenințările; îi spuneau că nu-i dau nici o lescăie, mărite-se fără zestre, întocmai ca fetele lipite pământului de sărace; ba o și desmoștenesc, toată averea, o casă mare, vre-o patruzeci jugăre de pământ, o lasă numai la Mihai, fratele ei.

Toate acestea le-au spus ei și lui Mitru, că doar o lăsa în pace pe Ileana și o să-și caute în altă parte norocul, cu o fată de seama lui.

Dar și Mitru iubea cu dragoste mare pe Ileana,

din care pricină nu-i venia la socoteală un lucru ca acesta.

— Nu mă supărați pe mine, a zis el odată către părinții fetei, dar Ileana mi-e foarte dragă. Că nu-i dați nici o zestre, asta nicidecum nu mă supără, nu-i nici o hibă mare d'aia. Noi sântem tineri și sănătoși, ceea ce prețuiește cât o avere mare. Cine muncește nu se prăpădește.

— Asta și-e vorba de pe urmă? — a întrebat badea Gheorghe.

— Altăce nu mai am de spus, a zis hotărât Mitru.

Gheorghe Lungu a lovit în masă cu pumnul. Tremura de mânie. Ceva, fierbla cu clocot în pieptul lui. Ii venia să se arunce asupra lui Mitru și să l sugrume. Mai că era să facă și asta, dar deodată și a stăpânit mânia, căci s'ar fi putut întâmpla vre o nenorocire — cine știe ce poate aduce ceasul rău? — și pe urmă nu fusese încă nici odată la judecătorie.

Lelea Maria a făcut și ea o încercare — cea de pe urmă:

— Bine, fată, este lucru cuminte, să lași tu casa plină de toate bunătățile, unde ai trăit în desfătare, și să te duci într'o casă, unde numai sărăcie te-așteaptă, unde nu-i nici cenușă în vatră?..

Ileana, de astădată, nu a zis nimic, semn că acuma e și mai îndârjită.

— Taci, nevastă! a strigat Gheorghe Lungu — taci, căci înzadar îi vorbim noi, cari îi dorim binele... O să-și dee ea cu dinții de piatră, o să vadă, când n'o să aibe nici o sărimătură de mălăi, că ce-a făcut... Dar bine bagă de seamă ce îți spun, că odată măritată, nici tu, dar nici bă-

Mai sânt chestiuni principiale de drept public, de etică publică și alte asemenea, cari nu despart pe ziaristi după naționalitate, ci îi împreună în susținerea și apărarea comună a unei singure idei.

Stăruim pentru încercarea unei aproprieri între ziaristi. Dacă va succeda ei vor deveni în adevăratul înțeles al cuvântului pionerii păcii între popoarele Ungariei, și vor pregăti terenul la o conlucrare comună a acestor popoare. Dacă ea nu succede, prognosa păcii este rea, o conlucrare între popoare foarte greu de realizat, și evoluția politică a Ungariei se va îndeplini între mari dificultăți și cu primejdia recidivelor. Nimeni nu poate prevedea astăzi câtă putere mai este în vechea coaliție a partidelor politice. Aceia cari vor frângerea puterii acestei coaliții trebuie să fie însuflețiți de un singur gând, dacă vreau ca biruința să fie a lor. Cu cât dispozițiile între poporul românesc și între cel unghuresc pentru o conlucrare comună sânt mai rele, cu cât mai anevoie are să rezulte acest singur gând ce trebuie să însuflețească popoarele, cu atât mai important devine rolul unei prese conștiente de misiunea sa înaltă, pacificatoare.

Atât noi românii cât și unghurii ne aflăm astăzi în momente hotărtoare pentru soarta noastră viitoare, pentru consolidarea patriei comune și pentru poziția de mare putere a imperiului. Dela atitudinea noastră, delo chibzuirea și cumpenirea noastră atâră mai ales ca aceste momente hotărtoare să nu treacă pe lângă noi, ca și cum trece adeseori norocul pe lângă mulți, fără ca ei să-și dea seama de aceasta.

Ex-lexul și noi. Incepând cu ziua de 1 Ianuarie n. am ajuns în stare de *ex-lex*. Până nu se va vota din partea parlamentului bugetul cheltuielilor și veniturilor pe anul 1910, nici un cetățean nu e dator și nu poate fi silit să plătească nici un fel de dare către stat.

batul-tău n'o să-mi mai călcați pragul casei; să nu vă împingă păcatele să veniți la mine în cerșit, că vă izgonesc pe poartă!

Un an de zile a trecut delo împreunarea lui Mitru și Ileana.

În vremea asta, Ileana, abia dacă a auzit vre-o veste delo părinții ei. Și cum ar fi dorit, să știe, cu de-amăruntul, că ce fac pe-acasă.

A mers ea odată cu Mitru la oraș, la târgul de țară, unde au fost și oameni din satul ei, dar nu s'a slobozit cu nime la vo. bă. Și a zis în sine, că mai bine e să nu întrebe nimic, căci oamenii sânt răi, n'o să-i spună adevărul, apoi mai pot să-i spună și minciuni, că acuma, li pare rău că s'a măritat după Mitru. Decât una ca asta, mai bine își înecă în piept dorința; ea și-acum își lubește părinții, deși ei sânt așa de nemiloși cu ea.

Când vre-o fată, prietenă de a ei, o întreba, cum îi merge, ea zicea, cu un zâmbet dulce, că e fericită și n'are de ce să se plângă.

Intr'adevăr, Ileana era fericită, era mulțumită cu soarta ei.

Mitru, îndată după cununie, a luat un imprumut pe casă și pământ. A cumpărat patru junci și-a luat în arindă pământ pentru cucuruz.

La un an a vândut juncii, câștigând frumoși bani.

Rodul a fost bun, hambarul lui Mitru s'a umplut de cucuruz, pe care numai primăvara l-a vândut, fiind atunci prețul cu mult mai mare.

A plătit toată datoria delo bancă, iar cu bă-

Darea aceasta însă va trebui plătită mai târziu, când vom scăpa de ex-lex.

Atragem deci luarea-aminte a tuturor românilor asupra acestei stări trecătoare, *sfd-tuindu-i, spre binele lor, să-și plătească dările cași până acum, la vremea sa, fără să aștepte să se sfârșească starea de ex-lex.*

Economii noștri, mai ales, vor putea plăti mai cu greu darea când se va fi adunat la o sumă mai mare.

Cei ce vreau, pot să depună banii pentru dare și la băncile noastre, ținându-i acolo până după sfârșitul stării de ex-lex.

Un lucru să nu uite nimeni: *darea trebuie plătită acum sau mai târziu. De plata aceasta nu poate să scape nimeni.*

Acordul dintre nemți și cehi în Boemia. O știre ce pare secundară și e totuși de însemnătate mare: După lungi tratative, cari au fost chiar întrerupte, cehii și germanii au reușit să stabilească un acord măcar provizoriu. Consfătuirea deputaților germani a primit condițiile cehilor și dieta boemă, convocată pe zilele acestea, va putea discuta, căci germanii au făgăduit suspendarea obstrucționismului. Sesiunea va ține 14 zile. În comisii se vor discuta deciziile naționale ale germanilor.

Acordul nemților cu cehii va în'esni mult situația în camera din Viena și poate fi începutul unui compromis definitiv care va înlătura cel mai grav din conflictele naționale ale Austriei, conflictul din Boemia. În definitiv el e un nou rezultat al situației create prin votul universal și o nouă biruință a acestei reforme istorice și epocale.

Andrássy — cetățean de onoare al Budapestei. Frunzașii consiliului comunal din Budapesta au hotărât să propună adunării municipale a orașului — alegerea contelui Andrássy ca cetățean de onoare al Capitalei! Nu mai poate fi îndoielă că adunarea va primi propu-

nișorii ce i-au rămas, a cumpărat un jugăr de pământ.

Astfel agoniseala în jurul casei lui Mitru, mereu creștea, ceea ce i-a umplut de bucurie inima.

Dar cea mai mare bucurie alui Mitru a fost aceea, că Ileana a născut un fițior, frumos ca un Făt-Frumos din povești. Asta îi era dorința cea mai mare...

— Ileană, a zis Mitru, știi ce nume o să-i dăm copilășului nostru?

— Tudorică, căci așa ne-am înțeles...

— Eu însă am gândit altcum. Să-i dăm numele de Gheorghe.

În ochii Ileanei s'au ivit două lacrimi curate ca roua; cu nemărginită dragoste și-a strâns la piept plodul, apoi cu toată dragostea asta, dar împreună cu recunoștința, s'a uitat la Mitru...

— Merg acuma la Niculiță Munteanu — a urmat să zică Mitru — căci el mâine să duce la Livădeni. O să-l rog să spună părinților tăi că au nepot și să-i poștească pe Duminecă la botez.

— Nu vin ei, Mitrule, a zis încet Ileana.

— Noi trebuie să ne facem datoria. Să nu ne învinuiască vre-odată și pentru asta.

— Cât mi-ar părea de bine, dacă ar veni tata și mama. S'ar sfârși dușmănia lor față de noi.

— Mergeam eu singur la ei, căci asta ar fi mai cu cale, dar știi că nu-i iertat să le calc pragul casei.

Botezul lui Ghiță s'a serbat în pace și veselie mare.

Gheorghe și Maria Lungu nu au venit; ei nu au fost dornici să și vadă nepoțelul; babă-sa nu

nerea această cu aceiași însuflețire cu care a fost făcută...

Firește, mai indignat de această hotărtoare e Polonyi, fostul ministru de justiție, pe care Andrássy l-a silit să-și dea demisia.

»Ca mâine ne putem aștepta ca în consiliul municipal să nici nu mai poată fi vorba de rezistență națională. Vom ajunge să vedem perversitatea politică ca aceiași oameni cari luptă în public pentru votul universal, egal și secret, vor alege cetățean de onoare pe cel care e cel mai mare dușman al celui mai mare dușman al votului universal«.

Adevărat... deși a spus-o Polonyi.

Scrisori din București.

Apucături detestabile. — Subscripții publice. — Veteranii și d. I. I. C. Brătlanu. — Societatea studenților universitari români. — Societatea scriitorilor români în contra împământării jidanului Eugen Porn.

Di Alexandru Stamatiade publică în »Falanga« o scrisoare, în care face unele destăinuri asupra unei plănute »lovitură criminală«, pe care un tânăr adept al decadentismului în literatura noastră o pregătește lui Minulescu. Tonul sentimental al acestei scrisori mă face să zimbesc.

Acela, care pregătește lovitura este autorul delicatelor poezii, în care ne spune că în sufletul lui »sânt șerpi veninoși și broaște ripoase«. De-i ne așteptăm delo un asemenea suflet la orice infamii. Ce nu poate spune un om, care mărturisește, tocmai în răposata revistă a lui Minulescu, că în sufletul lui au adăpost asemenea jivine? Dar iată ce scrie d. Stamatiade în scrisoarea lui către Minulescu:

»Ți-a furat câteva manuscrise din »Romanțe pentru mai târziu«, și de săptămâni pândeste ziua propice ca să te lovească, publicându-le. Cursa e ingenioasă: cum unele din manuscrisele tale nu mai corespund întocmai poeziilor din volum, (ca orice artist tu ai făcut oarecare corecturi) dându-l va apare ca colaboratorul tău, asumându și forma definitivă. Poți să-ți închipui cât de criminală ar fi lovitura — dacă ar reuși — și ce senzație ar produce în lumea literelor«.

Ba să mă erți prietene, dar cursa nu este nici ingenioasă, nici eficace. Ea ar putea să ne arăte cel mult grozava decădere a unor indivizi slabi dar prietențioși, cari, neputând să meargă singuri, se atâră de pulpana celor mai puternici, le cer-

i-a adus, așa cum este obiceiului, pânză nici pentru o cămășuță.

Ileana, numai cu mare greutate a putut să-și oprească lacrimile...

Ce ciudată e firea omului și cât venin are loc în inima lui.

Cu ce dragoste era Ileana iubită de părinții ei, cari ar fi fost în stare să se arunce și în foc pentru ea.

Iar acuma din dragostea asta nu a mai rămas nimic, nici o urmă palidă; acuma o dușmănesc, cu patimă nebună, pentru că ea s'a măritat după bărbatul ales de inima ei, în loc să fi izgonit pe Mitru, să îl fi izgonit ca pe un cerșetor, ca pe un făcător de rele, și să se mărite după un făcător de rele, și să se mărite după ori și cine, numai avuție să aibă.

Și la dușmănia asta nu-i părtașă numai Ileana și Mitru, dar și Ghiță, nevinovatul copilăș, care cu nimic nu le-a greșit.

Când Niculiță Munteanu a fost la Gheorghe Lungu, poftindu-i în numele lui Mitru și Ileanii, la serbarea botezului, el a zis batjocoritor:

— Așa dar cu o gură mai mult la casă. Bine le merge. Spune-le însă, că noi nu avem năravul să flămânzim, de aceea nici nu venim la botezul golanului.

Iar Maria Lungu, a crezut că e lipsă să mai adauge și ea:

— Și să-i caute de pe acuma o fată bogată. Apoi a ris în batjocură.

Niculiță, ca să nu amărăscă pe Ileana, numai lui Mitru a spus vorbele acestea răufăcioase. Ele

șeste prietenia, imploră ajutorul lor, pentru ca, văzând înduioșarea protectorului, la un moment dat să se creadă egali cu acesta. Dar, slavă domnului, atâta cunoaștere a sufletelor omenești avem și noi, umilii cititori, ca să prevedem ce va fi în stare să conceapă mai târziu puilul de ciocoi literar.

Acelaș chibit, care se gudură pe lângă pontatorul cu capital, care tremură alături cu acesta, râde când el câștigă și așteaptă gestul de liberalitate, când se va vedea redus la adevărata lui valoare, va căuta să lovească. Și cum chibitii literari sânt de felul lor imbecili, loviturile dau totdeauna greș, planurile de a'ac sânt totdeauna stupide. Ele n'au nici măcar țârla beșicilor de săpun.

Să ne închipuim că d. Stamatide n'ar fi prevenit lovitură — și rău a făcut c'a prevenit-o. Ce se putea întâmpla? Puilul de cioclovină literară și ar fi pus planurile în executare, noi l-am fi văzut zburându-se ca și confratele său Don Chichote în lupta cu morile de vânt. Și am fi răs, am fi răs cu hohot, am fi răs cu lacrimi ca în fața celei mai spirituale comedii. Și d. Stamatide a făcut rău că nu ne-a dat acest prilej. Cine știe de unde ar fi răsărit autorul, care ar fi prelucrat în cea mai strălucită comedie acest material. Căci e un subiect frumos de comedie întregă această afacere, pe care d. Stamatide o privește cu atâta îngrijorare.

De-aș fi bogat, aș publica un concurs. Aș da un premiu cel puțin tot așa de mare ca premiul Adamachi pentru scrierea acestei comedii. De mult m'au scandalizat apusăturile unei anumite categorii de oameni, cari se pretind că fac literatură.

Și aș vrea să-i văd odată răstigniți în toată goliciunea lor pe stâlpul ridicolului.

Nenorocirile ce s'au abătut asupra Franței în urma marilor inundații au produs o adâncă impresie în toate cercurile din România. Căci, orice s'ar zice, există o puternică legătură sufletească între aceste două țări. Ziarele din București au deschis liste de subscripții pentru a veni în ajutorul celor rămași pe drumuri. În fruntea acestei mișcări de a contribui la alinarea suferințelor unei părți a poporului francez stă »Crucea Roșie« a Doamnelor din România. Iată apelul, pe care aceasta umanitară societate l-a adresat publicului din România: »Față de potopul, care s'a năpusit asupra Franței, țara, în care atâți români au primit ospitalitate și hrană intelectuală, nu ne îndoiim că mulți vor fi aceia cari ar dori să trimită ajutorul lor.

au atins pe Mitru până la inimă; l-a ars acolo ca și când ar fi fost niște flăcări de foc.

— Ce obrăznicie și nerușinare! a zis Gheorghe Lungu după ce s'a dus Nicolifă Munteanu. Să ne cheme, pe noi, la botezul golanului lor. O fi crezut că abia așteptăm să mergem.

— Știu ei ce fac! S'au gândit că nu o să ne ducem cu mâinile goale, a șifuit Maria Lungu.

— Se vede că în copii au mare noroc. Așa înseamnă că se apropie vremea, când o să vină la noi după ajutor. Dar amar o să se înșele, O să 'și aducă Ileana aminte de vorbele noastre.

— Destul am sfătuit o noi, dar nu ne-a ascultat. Singură și a făcut de cap.

— Ce bine ar fi fost să se fi măritat după Ștefănuț a' Neagului. E singurul fecior la părinți, oameni cinstiți și cu stare așa de bună.

— Dochia lui Neagu totdeauna îmi zicea, că ar fi voloasă să ne încusrim... Niciodată nu aș fi gândit că Ileana să ne facă așa rușine.

— Mai bine să nu vorbim de o nebună ca ea, a zis cu mânie Gheorghe Lungu.

Nevastă-sa încă a fost de părerea asta și amândoi au tăcut.

Dar vremea trece.

În casa lui Mitru Codreanu era mulțămire și fericire deplină. Avutul lor din zi în zi creștea, căci Mitru și Ileana, nu erau numai sârguincioși dar și cruțători.

După doi ani de zile Ileana a născut o fetiță, căreia l-a dat numele de Florica.

»Franța este mare și bogată, dar mare este și păsul ei de azi și omul lovit în totdeauna binecuvintează chiar și o picătură de apă.

»Crucea Roșie a doamnelor din România« își îndeplinește o datorie, deschizând o subscripție pentru a spori ajutorul, pe care dânsa îl va trimite Crucii Roșii franceze. Subscripțiile vor fi publicate și se vor trimite prin poștă sau aduse direct la prezidenta Crucii Roșii, Calea Victoriei 145. »Crucea Roșie a doamnelor din România« s'a înscris cu suma de o mle de lei.

Subscripțiile făcute până acum se ridică la o sumă destul de însemnată.

După întoarcerea dlui I. I. C. Brătianu din străinătate, s'a prezentat la d-sa o comisiune de zece membri ai societății veteranilor din Oltenia, spre a exprima bucuria foștilor luptători pentru independența țării, că atentatul pus la cale în contra primului-ministru al țării n'a avut rezultatul funest, la care atentatorii s'au gândit. În numele veteranilor au vorbit dnii Gardo și nemțeanu urând primului-ministru sănătate deplină și viață îndelungată spre a putea conduce și de aici înainte țara, însuflețit de acelaș cald patriotizm ca și marele său părinte I. C. Brătianu.

Călduroasa manifestare de simpatie a veteranilor a înduioșat mult pe cei cari au asistat la această scenă. D. Brătianu a răspuns delegației că se simte fericit auzind urările celor cari prin sângele lor au răscumparat neațărnarea țării. Și, încrezător în dragostea lor va lucra în totdeauna pentru binele și prosperarea țării, căutând ca, în timp de pace să aline suferințele tuturor celor obidiți. Îndeosebi — a încheiat dl Brătianu — voi simți o mare mulțumire de câte ori voi putea îndeplini cererile legitime ale veteranilor noștri, cari și acum au căutat să dea o frumoasă dovadă despre patriotismul lor.

Vechia societate a studenților macedo-români din București s'a reorganizat din nou în scopul de a întreține o mai vie legătură între românii dela Pind și marea masă a poporului românesc. Membrii societății ține în fiecare Sâmbătă întruniri și conferințe foarte interesante cu subiecte luate din viața românilor din Macedonia.

În urma stăruințelor depuse de unii politiciani ale căror interese sânt strâns legate de ale j'dovimei din România, atât la Cameră, cât și la Senat s'a distribuit proiectul de lege pentru recunoașterea calității de cetățean român a jidanului Eugen Porn. Acest Porn este recunoscut

Numele acesta s'a și potrivit, căci Florica, era frumoasă ca o floricea plâpândă.

În casa lui Gheorghe Lungu însă, lucrurile stau rău; aici e mai mare întristarea decât bucuria. Mihai fusese luat la oaste.

Din pricina oastei el nici nu s'a însurat, cece părinții săi încă au aflat de bine.

E grea și amară viața la oaste, dar când te muncește gândul, că ai lăsat acasă o nevastă și copilul iubit, atunci viața aceasta îți pare iad, zilele sânt lungi, pare că nu ar avea sfârșit, căci de multe ori numeri până și ceasurile.

După ce Mihai o să-și îplinească vremea de trei ani, atunci se poate însura, când nevastă-sa o să aibă și zestre mai mare, căci toți părinții mai bucuroși își dau fata după un flăcău care a isprăvit cu oastea.

De Ileana nu mai vorbeau. Până și Mihai o dușmănea. Ea nu mai trăiește pentru el...

Mihai a fost luat la tunari. La vre-o jumătate de an dela aceasta, într'o zi de Duminecă, Gheorghe Lungu a primit o telegramă, care îi vestește că feciorul său a murit...

Gheorghe și Maria Lungu, vreme îndelungată nu au putut să-și dea seamă, că sânt ei trezi sau munciți de un vis îngrozitor, nespuse de îngrozitor.

...L-au revăzut pe Mihai într'o odaie mică, întins pe o masă de scânduri, numai în albituri și fără lumină la cap!

Nenorocirea s'a întâmplat cu prilejul unui exercițiu. Mihai a căzut de pe cal, tunul, în fuga mare, a trecut peste el. La două zile a murit....

ca evreu încarnat, unul dintre cei mai mari dușmani a tot ce este românesc.

Acum în urmă și-a permis, a insulta în cel mai trivial mod pe toți scriitorii români, pentru care nerușinare un tinăr post i-a administrat o lecție cuvenită. Se înțelege că votarea lui Porn ar însemna introducerea unui nou dușman în cetățuia românească. De acela societatea scriitorilor români a înaintat următorul apel către membrii corpurilor legiuitoare:

A P E L

către domni deputați și senatori.

Aflăm din ziare că a trecut prin secții și s'a distribuit membrilor Senatului și ai Camerei proiectul de lege pentru recunoașterea de cetățean a dlui Eugen Porn, evreu de origine, licențiat în filozofie și secretarul personal al dlui Rădulescu-Motru, profesor universitar.

Nu sântem în principiu împotriva recunoașterii evreilor de cetățeni, atunci când ei prin vre-un merit s. disting pentru patrie, dar cazul acesta ne silește să intervenim pe lângă onoratul Senat și Cameră cu dorința, ca să binevoiască a refuza categoric cererea numelui candidat de cetățenie. Și anume iată din ce motive:

D. Eugen Porn nu are merite cari s'ar putea invoca în sprijinul lui;

D. Eugen Porn, care până de curând a fost directorul școlii izraelite, prin educație și sentimente nu a dat nici o probă că va ști să se adopteze Intereselor patriei care-l primește;

D. Eugen Porn ch'ar prin înfăiele sale înceturi publiciste dă semne de tendințe antiromânești, insultând toată mișcarea literaturii naționale de astăzi, cum a făcut o într'un recent articol din »Noua Revistă Română« a domnului Motru.

Având toate acestea în vedere, precum și faptul că astăzi avem destule forțe intelectuale, mai ales în învățământ unde d. Porn aspiră să fie primit, încât este cu totul de prisos să se recurgă la ajutoarele străine; mai considerând apoi și cazurile de precedentă, când intelectuali evrei, mai de seamă ca acest domn, cum au fost Oaster și Șăineanu, au fost refuzați de Senat dela această demnitate, — rugăm onoratul Senat să nu încuviințeze nici cererea dlui Porn. Este la mijloc o chestiune de principiu și de consecvență pe deoparte, iar pe de alta de cea mai pură demnitate națională. Cultura românească trebuie făcută de români și domni senatori și deputați desigur nu-și vor da consimțământul să facă această spărtură, introducând elemente dizolvante în activitatea noastră culturală.

»Societatea scriitorilor români«.

Două luni a trecut dela moartea nenorocitului Mihai.

Gheorghe și Maria Lungu, în vremea asta au îmbătrânit mult. Abia îi puteai cunoaște.

Durerea lor pentru pierderea lui Mihai nu avea margine; îi băgă de vii în mormânt.

Ziua întreagă stăteau tăcuți, zdrobiți de chinuri mari, nemiloase; fugeau unul de altul, ca în ascuns să-și ștergă lacrimile, căci altcum izbucneau în plâns cu hohot.

Ei nu aveau nici-o bucurie, și erau uitați de toată lumea. Nu era nime cine să-i mângăie, să le spună o vorbă izvoriță din inimă iubitoare.

— Astă noapte am visat un vis așa de frumos... a zis, într'o vreme cu vocea tremurătoare, Gheorghe Lungu către nevastă-sa. Ședeam în grădină supt nuc. Deodată văd că vine la mine un băiat de vre-o cinci ani și-o fetiță, care nu putea să aibe mai mult de trei ani. Erau frumoși ca doi îngeri. Se țineau de mână și zimbeau cu atâta nevinovăție. Farmecul zimbetului lor mi-a ajuns până la inimă, din care parecă deodată mi-a încetat toate durerile...

— »De ce ești trist, moșule?« mă întrebă băiatul. Vocea lui a fost așa de dulce, că nu am putut să nu-i spun.

Atunci băiatul acela, cu amândouă mânuțele mi-a cuprins grumazul și m'a sărutat de multe ori.

— »Și mama e tristă; ea încă plânge mult îngânând băiatul. apoi a zis către fetiță:

— »Sărută și tu pe moșu«.

Noul partid.

Situația politică.

Arad, 3 Februarie.

Șansele noului partid, numit »partidul reformei« sânt tot mai trandafirii. Centrul de atracțiune al străduințelor pentru înșghebarrea lui nu mai e însă contele Héderváry, ci contele Tisza, numele căruia dă devizei partidului cu totul alta semnificație decât cea așteptată. Și la cea dintâi chemare a acestui mag al credințelor feudale, ies ca prin farmec la iveală, din ascunzișurile lor obscure, politicienii ruginiți și uitați ai vechiului regim liberal, care sfruntase cu atâta cizim epitetul acesta frumos. Tabăra contelei Tisza crește mereu și e chestiune de câteva zile poate ca ea să capete cadrele un partid mare și cu sorți de izbândă, prin atașarea partidului constituțional. Sânt chiar semne, că, afară de partidul constituțional, vor spori noua grupare și o seamă de elemente kossuthiste, cari, după ce supt egida coaliției s'au înfruptat vreme de patru ani din bunătățile puterii, acum nu mai pot renunța la ele și mânați de o hămeseală neînfrânilă, răspund și ei gustului care le deschide și mai departe perspectiva puterii.

Bărbat politic cu bogate experiențe, contele Tisza cunoaște bine elementele ce compun partidele ungurești și ca să le facă cu putință dezertarea, el a și găsit deja fraza care să împace orice nedumeriri patriotice: »Primesc bucuros colaborarea tuturor, cari, fie 67-iști fie 48-iști, doresc să ne întindă o mână de ajutor în lupta noastră pentru readucerea în alvia muncii serioase a conducerii trebilor țării«.

Iată deci deschise larg porțile pe seama tuturor, cari vor să intre în noul partid, și vor intra mulți, fără îndoială. Contele Héderváry va putea să înceapă lupta electorală cu sorți bunișoare. Ba, după cum se desvoltă lucrurile, nu e exclus să obție chiar majoritatea mandatelor. Toate merg strună, totul se desfășoară neted. În tabăra noului partid, din mijlocul căreia răsar, de departe, oligarchii cu armura lor medievală, lozinca votului universal, egal și secret se

Fetița îndată și-a împletit mânuțele după grumazul meu și m'a sărutat și ea.

A zis ceva, dar nu am înțeles nimic.

— »Cine sânteți voi, dragil moșului? — i-am întrebat eu, dar în clipa aceea, m'am deșteptat din somn...

A urmat o tăcere lungă.

— Nevastă, știi tu cine a fost băiatul și fetița aceea? a întrebat apoi Oheorghe Lungu.

Maria, în loc de răspuns și-a dus mâna la inimă și a apăsât-o acolo.

— Ei sânt nepoții noștri... copiii Ilenel...

— Ileana!... a murmurat lelea Maria.

— Ileana!... a murmurat și badea Oheorghe, apoi amândoi au izbucnit în plâns.

Nu mult după întâmplarea aceasta, Oheorghe Lungu a spus servitorului său să prindă caii cei mai frumoși la căruță.

— Ești gata, Marie!

— Gata, Oheorghe.

Amândoi s'au urcat în trăsură.

— Dar unde mergeți? a întrebat servitorul.

— La Dumbrăveni, la Ileana! a zis deodată Oheorghe și Maria Lungu, iar pe fața lor s'a zugrăvit un zîmbet de fericire — cel dintâi zîmbet dela moartea lui Mihai.

pierde ca o strigare străină și neînțeleasă. Lumea politică din Austria privește deja bănuitoare pașii contelei Héderváry; zărele mai senzibile la orice adiere șovină îl învinuiesc și atacă chiar, — și poate e vremea să ne întrebăm și noi serioși: *care este finta spre care năzuiește »omul de încredere al împăratului« în fruntea unei oștiri pline de zângățul armelor medievale?*

Contele Tisza deschide porțile.

Cele mai multe ziare, publicând declarațiile făcute ieri de contele Tisza, au adăus că el își dă silința pentru a concentra elementele 67-iste. Contele Tisza a ținut să rectifice aseară informațiile ziarelor declarând că, dupăcum a spus-o și în vorbirea sa din camera magnaților, primește în noua grupare pe toți cei ce vor întinde o mână de ajutor pentru readucerea conducerii trebilor țării în alvia muncii serioase, — fără să facă deosebire de profesia 67-istă ori 48-istă a celor ce vor să intre. Contele Tisza și-a exprimat chiar speranța că va reuși să câștige pentru noua grupare și partidul lui Kossuth.

Partidul constituțional stă încă la îndoială, să intre ori nu în noul partid. Unii dintre membrii doresc să rămâie cu orice preț și mai departe în umbra binefăcătoare a puterii, alții însă ar trece mai bucuros în opoziție decât să l sprijinească pe contele Khuen. Aceștia le-ar părea mai bine să vadă în fruntea noului grupări pe contele Tisza, ca pe șeful adevărat al vechilor liberali. Și tocmai din motivul acesta ei rămân sceptici și refactari la toate chemările lui Tisza. Insuș șeful partidului, contele Andrassy, mai șovăiește încă. Contelui Andrassy i-ar plăcea să intre în noua grupare și Kossuth.

Ministrul Hongveziei la Viena.

Budapesta, 3 Februarie. (Dela corespondentul nostru). Ministrul Hongveziei, Hazai, a sosit aseară la Viena. Scopul călătoriei sale e să ia în primire ordinele ce trebuie să se împlinescă din pricina amănății asentărilor.

Contele Tisza la contele Andrassy.

Budapesta, 3 Februarie. (Dela corespondentul nostru). Azi înainte de amiază la ceasul 11, contele Tisza a vizitat pe contele Andrassy, președintele partidului constituțional. Cu un sfert de oră în urmă a apărut și contele Zichy János și cei trei bărbați politici au avut o lungă consfătuire împreună. Consfătuirea aceasta a stârnit mare senzație în cercurile politice, căci se crede că de acum Andrassy va intra în partidul lui Tisza și că contele Zichy va primi portofoliul instrucției, — o împrejurare care ar atrage apoi și pe poporali în noua grupare.

Demisia banului Croației.

Viena, 3 Februarie. (Dela corespondentul nostru). Baronul de Rauch, banul Croației, s'a înfățișat azi înainte de amiază în audiență specială la Majestatea Sa și a prezintat demisia. Succesorul lui va fi, probabil, contele Pejacevich ori fostul ministru croat Tomasich. Tot dintre ei doi se va alege și ministrul afacerilor croate.

Azi înainte de amiază contele Khuen a avut o lungă consfătuire cu Tomasich care a sosit la Budapesta însoțit de Levin Chavrak. Consfătuirea lui de azi cu ministrul-președinte, după cum spune corespondența B. T., stă în legătură cu aplanarea crizei din Croația și cu luarea dispozițiilor necesare în acest scop.

Astfel cel dintâi pas pentru schimbarea sistemului în Croația s'a făcut deja.

Din tabăra lui Justh.

Budapesta, 22 Februarie. (Dela corespondentul nostru). Partidul lui Justh e plin de nădejdea izbândei. Aseară a sosit în capitală și Justh și s'a pus în fruntea lucrărilor pentru pregătirea alegerilor. Deputații cari se reîntorc de prin cercurile lor spun că spiritele printre unguri sânt foarte favorabile partidului. Partidul a primit din numeroase cercuri adrese de aderență.

Tomasich ban al Croației.

Viena, 3 Februarie. (Dela corespondentul nostru). Conții Erdödy și Bombeles au declarat că sânt gata să primească funcția de ban al Croației, dacă numirea ar face-o împăratul direct, fără intervenția guvernului unguresc. Ei au fost însă refuzați și a fost numit fostul ministru croat Tomasich, care e un admirabil om politic, dar moralicește e slab, căci a părăsit religia catolică și a trecut la cea greco-orientală, numai ca să poată divorța și să se căsătorească cu amanta sa. Tomasich va fi deci primul ban ortodox.

Viceban va fi Levin Chavrak.

Contele Andrassy a refuzat propozițiile contelei Tisza.

Budapesta, 4 Februarie. (Dela corespondentul nostru) Aflu din izvor sigur că cu ocazia consfătuirii ce a avut loc azi între conții Tisza, Zichy și Andrassy, contele Andrassy a declarat că nu cedează nici în chestiunea ajurnării camerei și nici în chestiunea pretențiilor militare. În chestiunea votului universal nu mai există însă decât divergențe neînsemnate între cei trei bărbați politici.

Contele Tisza a avizat pe Kossuth că-l va vizita mâine. Între deputații kossuthiști vestea vizitei contelei Tisza la Kossuth a stârnit un viu rezon.

Contele Tisza speră să poată îndupleca pe kossuthiști să nu-i facă contelei Khuen decât o opoziție binevoitoare.

Conferința partidului socialist de supt conducerea lui Mezöfi.

Budapesta, 3 Februarie. (Dela corespondentul nostru). Partidul socialistilor de supt conducerea deputatului Mezöfi a ținut azi o conferință în capitală, luând parte reprezentanți din 14 comitate. Partidul va pune candidați în 77 de circumscripții. S'a decis lansarea unui manifest, care să se tipărească în mai multe zeci de mii de exemplare.

Presa vieneză asupra situației.

Ziarul »Deutsches Volksblatt« scrie în numărul său de ieri asupra situației, la loc de frunte, un articol limpede, care reoglindește fidel nedumeririle ce a provocat atitudinea șovăitoare a contelei Khuen.

Ministrul-președinte — spune articolul — n'a pornit cu energia trebuitoare lupta pentru reforma electorală. Contele Khuen e extrem de prevenitor față cu conții Tisza și Andrassy, carl se dau de prieteni ai guvernului, în realitate însă scopul lor principal e să amâie reforma electorală până ad »calendes graecas«. Articolul se ocupă apoi cu vorba contelei Tisza asupra reformei electorale: »Conform părerii contelei Tisza, reforma electorală n'ar fi în interesul dinastiei. Față cu așteptarea aceasta trebuie să facem constatarea că dinastia, fără îndoială, n'ar avea nici un motiv să lărgească dreptul electoral, dacă n'ar vedea în lărgirea acestui drept tocmai singurul mijloc pentru a se face odată ordine în Ungaria și pentru a se statornici în sfârșit ordinea aceasta. Domnitorul voieș e ca de

RETAY és BENEDEK,

atelier artistic pentru obiecte bisericesti

BUDAPEST, IV. Váci-utca 59.

Se expediază pentru prețuri solide aranjamente complete pentru biserici, odajdii, prapori, stihare, potire, policandre și candelabre, cădelnițe, iconostas și icoane sfinte etc. Lucrează iconostas, altare, jertovnice, amvoane, icoane portative etc. Prețurent, preliminar, sau desemnuri se trimit la dorință.

aici înainte parlamentul ungar să fie compus așa, ca șovinismul național al ungarilor, care ajunge atât de des în contradicție cu cele mai vitale interese ale monarhiei, să fie slăbit. Aceasta se va putea însă numai atunci, când elementele cari sânt dușmanele firești ale șovinismului ungar, vor intra în parlament în număr cât mai mare.

Ziarului »Neue Freie Presse« i-se scrie din Budapesta: »Se poate spera că cu toate divergențele ce s'au ivit în timpul din urmă între guvern și partidul constituțional, noul partid se va înființa totuși și va fi sprijinit cu toată puterea de către elementele 67 iste ale țării. Anevoittele despre cari e vorba aici, rezidă numai în relațiile dintre contele Khuen și partidul constituțional. Înțelegerea, precum și ralierea elementelor 67-iste s'ar realiza mai ușor, dacă ea s'ar face supț conducerea contelui Tisza. Față cu contele Khuen se manifestă o anumită neîncredere în partidul constituțional. Neîncrederea aceasta își are izvorul în împrejurarea că contele Khuen a neglijat în mod bătător la ochi și aproape ostentativ partidul constituțional, atât înainte cât și după formarea cabinetului.

Conducătorii dătători de ton ai partidului constituțional nu văd în împrejurarea asta decât o chestiune de natură personală și de prezent caută o modalitate care să risipească nedumeririle partidului. Contele Tisza însuși își dă multă trudă pentru a înlătura piedeci'e din calea unirii vechilor liberali cu partidul constituțional. *El spriginește din răspuțeri pe contele Khuen. Intre Tisza și Andrassy, de altă parte, există o atât de strânsă concordanță de convingeri, încât nădejdea că și partidele din dosul lor vor ajunge la o înțelegere deplină — pare a fi justificată.*

Ziarul deține informațiile acestea din izvor competent și n'avem nici un motiv să ne îndoim că ele n'ar fi adevărate. Alianța feudală își reafează deci caracterul tot mai distinct.

Din România.

Sosirea AA. LL. RR. Principele Ferdinand și principesa Maria în capitală. Miercuri seara cu trenul de Berlin au sosit în capitală, prin gara de Nord, AA. LL. RR. Principele Ferdinand și principesa Maria, venind din Berlin.

Pe peronul gării de nord se aflau întru întâmpinarea lor: d. prim-ministru Brătianu, ministru Ferechide și d. ministru de război Crăiniceanu, d. Ion Kalinderu, administratorul domeniilor coroanei, Kiderlen-Waechter, ministrul Germaniei, secretarul legației germane, d. Vasiliu, șeful de cabinet al dlui I. Brătianu, d. Cottescu, director general al C. F. R. d. Emil Petrescu, prefectul poliției capitalei, inspectorul Bilianu, d. Panătescu, directorul siguranței generale a statului, d. Weltz, comisarul gării de nord, d. Willy Georgescu etc.

Trenul care aducea pe AA. LL. RR. a sosit în gara de nord la orele 7:25.

AA. LL. RR. au fost însoțiți în Bucovina de către d. Octavian Belleben, președintele țării.

Trenul regal, dela Burdujeni a venit direct în capitală și nu s'a oprit în nici o stație.

AA. LL. RR. au intrat în sala de recepție unde s'au întreținut aproape un sfert de oră cu persoanele prezente.

A. S. R. Principesa Maria s'a întreținut în tot acest timp cu A. S. R. Principele Carol și cu d. I. C. Brătianu.

AA. LL. RR. au decins la palatul Cotroceni.

Colectă pentru inundații din Paris. Ziarul »L'Indépendance Roumaine« a deschis o listă de subscripție pentru inundații din Franța. Suma scrisă în prima zi este de 8650 lei.

Moartea mitropolitului Partenie Clinceni. Miercuri la orele 4 d. a. fostul mitropolit al Moldovei Partenie Clinceni și-a dat obștescul sfârșit la locuința sa din Curtea bisericii Antim din Capitală.

Fostul Mitropolit, în ultimul timp se simțea foarte slăbit. Ieri înaintea prânzului, simțindu-se rău a chemat pe fratele său d. Clincini procuror de curte, și pe d. profesor universitar Dragomir Dumitrescu, cari împreună cu preotul paroh al bisericii Antim, l-au veghiat până la orele 4 d. a. când și-a dat sfârșitul.

Mitropolitul partenie Clinceni s'a născut la 1847 și a fost ales ca Episcop al Dunărei-de-jos la 1866, iar în 1902 a fost ales ca Mitropolit al Moldovei și Sucevei.

La începutul anului 1909 din diferite împrejurări Mitropolitul Partenie a fost nevoit a se retrage din scaunul mitropolitn.

Aseară la orele 8, corpul fostului Mitropolit al Moldovei a fost așezat în sicriu și depus pe un catafalc în biserica Antim.

După canoanele bisericești, Mitropolitul Partenie neavând scaun de eparhie nu va putea fi înmormântat stând pe scaun și din această cauză a fost pus în sicriu.

Inmormântarea va avea loc azi.

Scrisori din Paris.

La Basilica din Montmartre. — Tablou pitoresc. — Sena începe să descrească! — Moartea unui scriitor. — »Chantecler«.

În exploziile de lumină ale unui soare magnific, parizienii s'au bucurat ieri, în Duminică frumoasă, plină de speranțe: Sena începea să descrească. După amiază, la ora trei, la Basilica din Montmartre, zece mii de credincioși se rugau lui Dumnezeu să oprească apele, cântând în cor:

Sauvez, sauvez la France
Au nom de Sacre-coeur!

Ei veniră acolo la chemarea arhiepiscopului Parisului, Mgr. Amette, care a adresat un admirabil apel către catolici. Cu toată greutatea comunicației, el au ținut să răspundă în număr cât de mare. Ceremonia a fost într'adevăr grandioasă, demnă de Parisul acesta, care știe să se arate mare în toate, în mișcările sale populare, ca și în manifestațiile religioase.

La ceasurile 3, cortejul pontifical își făcu intrarea, în sunetele muzicilor. În frunte veneau cele patruzeci de drapele tricolore, ale Oamenilor Franței, apoi copii din cor, capelanii și în sfârșit, Mgr. Amette, cu sceptrul în mână și mitra în cap. Credincioșii îi ingenunchiau în cale sărutându-i mâna. Intregul alai, porni spre altar. Nimic nu e mai feric, mai înălțător decât o festivitate religioasă într'o uriașă catedrală catolică. Pe marmora albă a altarului, căruia lumina sotelor de făclii îi făcea o aureolă de flacări, se desprindeau culorile vii ale drapelelor tricolore, aurăriile scânteietoare ale candelabrelor și podobelor sfinte, splendoarea purpului, culoarea luminoasă a vestmintelor copiilor și violetul hainelor arhiepiscopului...

Și peste acest tablou de vis, amintind splendoarea vremilor de credință, cădea în mii de colorii lumina geamurilor gotice, lumina vitralurilor în care verdele închis se amestecă cu rozul și albastrul pal, cu roșul de purpură, cu violetul crepuscular, cu galbenul sfios, înecat în trandafirul zorilor...

În povestea Potopului, se spune că a patruzecia zi, Noe dădu drumul unei porumbești, care, reîntorcându-se cu o ramură de maslin în cioc, vesti că apele încep să scadă. Și atunci, strămoșii noștri eșiră din corabie și umplură pământul cu strigătele lor de bucurie.

Parizienii n'au așteptat solul întraripat cu ramura verde a păcii, ca să aștepte noutate. Le-a fost de ajuns să deschidă ieri ferestrele: soarele strălucea pe cerul limpede, în văzduh pluteau adieri primăvăratică; departe, brăul lat al Senei își reluase frumoasa culoare verde, iar pe străzi mulțimea în haine de sărbătoare, se ducea să-l contemple.

Pe marginile apei însă, același jalnic spectacol, care ține de cinci zile, micșora bucuria și irei mântuitoare.

Valurile continuau să lovească în parapete; lacurile din pivniți și de pe străzile joase continuau să și arate apele întunecate.

...Afiuența mulțimei a fost enormă ieri, pe cheuri și pe poduri, dela Austerlitz, până la Alexandru III.

Cu toate măsurile de ordine, ea staționa în colțurile cele mai interesante și se apropia, pe cât îi era cu putință, de apă. Și mulțimea aceea era însuflețită, aproape veselă. Par'car fi o zi de sărbătoare. Par'car fi ziua când s'a roșit la Paris că B'ériot a trecut Canalul-Mânecei în aeroplan. Spectacolul înviorător, plin de speranțe.

Seara a avut un farmec necunoscut. Cerul era senin, împodobit de lună. Lipsa completă a electricității și a gazului aerian, dădea un aspect pitoresc orașului, căci cafenele, restaurantele, fură nevoite să aprindă lumânări și să atârne lămpioane venețiene. S'a cinat în lumina lor poetică, iar în cafenele, mușterii adunați în jurul lămpilor cu petrol, vorbeau prietenește, glumind adesea, despre creșterea apelor. Parisul se desțeptă ca dintr'un vis urât.

Destule griji și necazuri vă așteaptă mâine, o, parizieni... E Duminică azi, zi de odihnă, de petrecere. Petreceți dar, căci urgla a trecut!

Literatura franceză îndură o însemnată pierdere prin moartea lui Eduard Rod. Ziarele apărute azi îi consacră lungi articole elogioase. Elvețian de origină, Rod a ținut să rămână tot elvețian. Locuind în Franța de vreme îndelungată, scriind în Paris, publicându-și cărțile în presa franceză, el ar fi putut foarte bine să se naturalizeze francez. Ar fi realizat astfel singura ambiție literară pe care-ar fi putut s'o mai aibă: aceea de a fi ales membru al Acaemiei franceze. Academia l'ar fi primit cu bucurie, cu cinste. Dar el nu voia să-și părăsească mica patrie, — atât de mare prin geniul și prin frumoasele talente pe cari le-a dat Franței: ar fi crezut c'o trădează.

Așa a fost omul, — așa e și opera.

Operă melancolică și gravă, — dar de o gravitate fără ifose și pedantism. Scriitorul care a fost Eduard Rod, era un romancier înțelept și răbdător care gândea și-și încorona opera cu o morală îndușătoare, cuceritoare. El cuceria inimile după ce câștiga mintea. Acest adânc cunoscător al inimilor era dușmanul o'i căror fantazii ușoare sau amare. Și nu era de loc ironic. Talentul, ca și caracterul său, era profund și corect. Și câtă eleganță și sobrietate, câtă suverană precizie: une domnește în întreaga-i operă! Puțină varietate, e drept, dar adevărul întreg, gol, în puterea și simplitatea lui.

Un farmec nespuse se desprindea din personalitatea lui literară. În Eduard Rod, romancierul nu se desprindea de om; era plin de sinceritate intelectuală și cordială, iar spiritul, ca și sufletul său era de cea mai rafinată delicateță.

A scris, *Ideile morale ale vremii de azi, Senzul vieții, Michel Teissier* și alte lucrări, cari îi vor face numele nemuritor. Nu reputația lui nefăcută, regretă literile franceze, căci el e autorul unor opere de mână întâia, ci puterea de muncă și atâtea idei mărețe, cari s'au stins în floarea vârstei, odată cu Eduard Rod...

Fac jurământ că aceasta e ultimată când mai vorbesc, înainte de a fi reprezentată, de piesa »Chantecler« a lui Edmond Rostand. Să mă lerte deci cititorii »Tribunei« și să-mi îngăduie să le mai spun câteva cuvinte despre această piesă. Nu de altcum, dar astăzi, inundațiile și »Chantecler« sânt la modă și nu poți vorbi de inundații, fără să vorbești de »Chantecler«. Inundațiile au împiedecat pe Rostand să-și amâne reprezentarea piesei. Cei treizeci și câțiva reprezentanți ai presei străine (dați-mi voie să mă număr și eu, între ei, deși, fie între noi vorba, sânt cam de multici alci, fără să viu inadins pentru »Chantecler«) trimiși aici ca să asiste la premiera ultimei opere a lui Rostand, sânt nevoiți să stea la Paris și să aștepte... să aștepte...

Rău nu prea cred să le pară, ce e drept, că mai întârziează pe cheiurile Senei, căci tot au câte ceva de telegrafiat la gazete.

În loc să scrie despre cocoșul poetului ei se mulțumesc să facă reflecții sentimentale pe soco-

teala cocoșilor înecați sau rămași fără cotețe; și în fiecare noapte, întârziată prin localurile de petrecere și rămân acolo până spre ziua, nu de alta, dar ca să audă, la eşire, cum cântă cocoșul la Paris, dimineața...
Tristan.

Primejdia din Balcani.

Nu s'a împlinit încă anul de când primejdia unui mare foc înroșea orizontul Europei, războiul pentru anexarea Bosniei, și iată, o nouă primejdie se ridică în sudul nostru, în Balcani. Poporul grecesc, un popor cu mare trecut, dar cu prezent mic și rușinos, vădește aspirații de reîntegrare a tuturor grecilor într'un stat național grecesc.

În principiu, ideea unirii tuturor părților răzlețe ale unui popor într'un stat național unitar, nu poate fi privit decât cu simpatie. Ar fi biruința definitivă, consecința logică și inevitabilă a ideii naționale. Dar grecii și-au ales poate clipa cea mai nepotrivită pentru împlinirea visului lor. Popor tânăr, ei trebuiau să desăvârșescă întâi consolidarea economică și culturală a țării lor. În loc de asta, statul grecesc a mers din dezastru în dezastru. Poporația se află în mizerie. Emigrarea din Grecia spre America a ajuns foarte mare în proporție cu mica populație a țării. Comerțul tânjește; industria e în fașă. Baniul statului s'au cheltuit pentru scopuri inutile sau puțin productive, apoi pentru propaganda grecească și organizarea bandelor în Macedonia. *Approape a treia parte a bugetului Greciei e destinat propagandei grecești în străinătate:* o sarcină uriașă pentru o țară săracă.

S'au mai adăugat mizeriile unei administrații necinstite și fără scrupule și politicianismul lacom și corupt cu toate ticăloșiile lui.

Ofițerii luau parte activă la politică și aveau dreptul de a fi aleși în cameră. De aici puterea lor covârșitoare în politică, de aici influența Ligii militare.

Pe de-asupra statul grecesc a trecut prin criza unui război nenorocos în anul 1897, după care a urmat un faliment financiar. Urmările acestor lovituri se simt și azi. Armata e complet dezorganizată, flota într'un hal rușinos.

Și în astfel de împrejurări, câteva luni după o revoltă militară și după o criză dinastică neaplanată încă definitiv, Grecia se gândește la cucerirea Cretei și a Macedoniei. E o nebunie fără explicație, decât doar firea grandomană a elinilor lăudaroși, fanfaroni și ușuratici.

Puterile au înțeles menirea lor. Iele caută cu toate mijloacele să reție Grecia dela săvârșirea unei greșeli. În caz de nevoie sânt hotărâte să împiedice participarea reprezentanților cretani la constituanta din Atena.

Turcia e hotărâtă să și apere drepturile cu arma în mână. Un puternic partid de război împinge guvernul turc spre război și declararea lui ar fi o catastrofă pentru Grecia.

Grecia contra Angliei.

Atena, 3 Februarie. Ziarul »Acropolis« publică în numărul său de ieri, la loc de frunte, un violent articol la adresa ministrului englez la Atena, Francisc Elliot, învinuindu-l că l-a încurajat pe regele să se opună convocării adunării naționale. Regele însă, ascultând de glasul patriotismului său, a împlinit voința națiunii eline și a convocat adunarea națională.

Reocuparea Cretei.

Londra, 3 Februarie. Lui »Times« i-se telegrafiază din Constantinopole: Sublima Poartă a comunicat celor patru puteri protectoare a Cretei că în cazul dacă la apropiatele alegeri pentru adunarea națională elină și cretanii vor alege reprezentanți, guvernul turcesc va lua măsurile necesare pentru a apăra drepturile suverane ale Turciei.

Roma, 3 Februarie. Atât guvernul elin cât și guvernul cretan au declarat puterilor protectoare, că se vor supune întru toate dorințelor exprimate de ele.

Petersburg, 3 Februarie. În cercurile politice de aici situația din Grecia e descrisă în culori foarte pesimiste. Înainte de toate se crede că a fost o mare greșală politică din partea regelui Gheorghe de a convoca adunarea națională.

Paris, 3 Februarie. Cercurile diplomatice afirmă că puterile pregătesc reocuparea Cretei prin trupe internaționale. Poarta s'a declarat mulțumită cu această soluție provizorie și a hotărât să amâne deocamdată prezintarea notei sale de protest.

Chestiunea cretană și monarhia noastră.

Paris, 3 Februarie. Puterile protectoare ale Cretei: Anglia, Franța, Rusia și Italia au atras în tratativele lor și cabinetele din Viena și Berlin, pentru a hotărî în deplină înțelegere rezolvirea chestiunii cretane.

Viena, 3 Februarie. În mod oficial se declară că până acum nu se știe pozitiv care e intențiunea puterilor protectoare. Se crede că atât Germania cât și Viena vor fi rugate să-și dea concursul.

»Neue Fr. Presse«, discutând această chestie, afirmă că Germania și Austria n'au nici un interes să se amestece în chestiunea cretană, cari nu e de interes direct pentru puterile din centrul Europei. Ziarul vienez crede că atât Viena cât și Berlinul vor refuza invitarea puterilor protectoare.

O notă a guvernului grecesc.

Atena, 3 Februarie. Guvernul elin publică o notă oficială, exprimându-și uimirea asupra impresiei ce a făcut în străinătate convocarea adunării naționale. Nota oficială spune că această convocare s'a făcut tocmai pentru a amâna participarea cretanilor la alegerile legislative.

Noul guvern grecesc este călăuzit de sentimentele păcii și ale bune înțelegeri.

Berlin, 3 Februarie. »Vossische Zeitung« e informat că guvernul grecesc a atras atențiunea puterilor protectoare asupra măsurilor militare ale Turciei. Guvernul elin declară că Grecia n'are intențiunea să provoace Turcia. Grecia vrea numai să reguleze chestiunile interne, a căror rezolvire e îngreunată prin atitudinea Turciei. Guvernul elin încheie exprimându-și credința că soarta Cretei depinde dela voința puterilor protectoare.

Atena, 3 Februarie. Pregătirile militare turcești au făcut impresie adâncă. Ziarele grecești îi atacă pe junii turci acuzându-i că vor să exploateze situația actuală in-

ternă critică a Greciei, câtă vreme Grecia n'a exploatat situația internă critică de-acuma câteva luni a Turciei.

Veniselos, întrebat dacă comisarul Cretei Zaimis se va întoarce la Creta, a răspuns că nu știe și a adăugat că în orice caz această chestie e de puțină importanță, fiindcă cretanii au desființat postul de comisar general.

Puterile contra Greciei.

Paris, 3 Febr. Aici cabinetul Dragumis e socotit ca un minister al Ligei militare. Doșefii al pretorianilor Zorbos și Miaulis au primit unul portofoliul războiului și altul pe al marinei. Convocarea constituantei se atribuie lor. Nu se știe dacă adunarea asta se va întruni, dar dacă se întrunește Poarta nu va admite participarea deputaților cretani. Poarta a adus asta la cunoștința puterilor protectoare în Paris, Roma, Petersburg și Londra și-a comunicat că va da ordin pentru intrarea trupelor în Tesalia.

Declarațiile regelui Gheorghe.

Londra, 3 Februarie. Corespondentul ziarului »Times« din Atena a avut o convorbire cu regele Gheorghe, care i-a declarat următoarele:

Nu-i nici o obiecțiune împotriva unei adunări naționale, presupunând că convocarea ei s'ar face pe cale legală, și dacă programul ei ar fi precizat. Altfel nu ar exista nici o limită pentru activitatea adunării.

De altă parte până la convocarea adunării camera nu ar ține ședințe timp de un an. Deși s'ar putea ivi împrejurări cari ar reclama activitatea acestei corporații, altcum guvernul ar fi lipsit de autoritate. Cu toate astea regele a declarat că a fost nevoit să cedeze dorințelor șefilor parlamentari, dar a pus și o condiție absolută șefilor Dragumis, Theotokis și Rhallys: dizolvarea Ligii militare. Condiția asta a fost primită de Veniselos care a fost mijlocitorul între șefi și ligă.

În sfârșit regele a declarat că e hotărât să reziste tuturor dorințelor de natură subversivă.

Ocuparea Tesaliei.

Viena, 3 Februarie. Știrile mai noi, venite din Constantinopol, spun că Turcia va adresa în curând Greciei o notă energică, cerându-i să declare dacă va primi în adunarea națională și pe deputații cretani. Dacă guvernul grecesc va răspunde evaziv, Turcia va ocupa Tesalia. Puterile protectoare sânt hotărâte să nu împedice în acest caz măsurile militare ale Turciei, ci dimpotrivă vor bloca Grecia, deoarece izvorul tuturor agitațiilor e Atena și nu Creta.

Contribuiri pentru fondul cultural al diecezei Aradului.

Preasfinția Sa Ioan I. Papp, episcopul Aradului 1000 cor.

Nicolae Conopan, notar, Sobotel, 4 cor.

Eliza Conopan, notăreasă, Sobotel, 2 cor.

Victoria Popovici, Bichiș, 25 cor.

Silviu Popovici, protopretore, Bichiș, 25 cor.

Victor Popovici, preot Bichiș-Ciaba, 100 cor.

Andrei Bogdanov, episcop, Ciaba, 50 cor.

Constantin Petrov, cultivator de verdețuri, Ciaba, 20 cor.

Vielko Dielov, cultivator de verdețuri, Ciaba 20 cor.

Alexandru Ivanov, cultivator de verdețuri, Ciaba, 20 cor.

Cristina Popovici, notăreasă, Ciornaș, 20 cor.

Comuna bisericească Ciornaș, 50 cor.

Gavril Popluca, preot, Cinteș, 25 cor.

Iosef Müller & Comp., Mediaș-Medgyes. Birou tehnic și întreprindere de zidit pentru zidire de beton și beton de fier; depozit de lucrări de ciment.

Primește și pregătește tot felul de construcțiuni de beton de fier: așezarea de padimente fără închieturi, depozit stabil de țigle pentru acoperit din ciment, barere pentru trepte, plăci de ciment, și pietrii-beton pentru fântâni.

Vasile Beleş, preot, Chitighaz, 25 cor.
Giula germ. cu tasul în biserică, 4 cor. 50 fil.
Petru Biherea, preot, Giula-germ. 50 cor.
Pavel Anulău, comersant, Giula-germ. 25 cor.
Comuna bisericească, Giula-germ. 25 cor.
Petru Cubaş, preot, Giula-maghiară 5 cor.
Mihai Vortan, învăţător, 1 cor.

SERVICIUL TELEGRAFIC.

Conflictul turco-bulgar.

Viena, 3 Februarie. Relațiile turco-bulgare sânt normale. Din toate părțile vin categorice desmințiri la știrile îngrozitoare de până acum.

Constantinopole, 3 Februarie. Guvernul turcesc a hotărât să schimbe pedeapsa de moarte a bulgarilor condamnați în afacerea Nevrocop, — în închisoare pe viață.

Viena, 3 Februarie. Ministrul de externe al Serbiei Milanovici a sosit azi la Viena, venind din Berlin. În cursul zilei a avut o conferință cu ministrul de externe baronul Aehrenthal.

Ministrul sârbesc a declarat unui redactor că relațiile turco-bulgare sânt normale, iar relațiile turco-eline încordate. Serbia nu are nici un amestec în aceste chestiuni.

Baronul Aehrenthal la Berlin.

Viena, 3 Februarie. Ministrul nostru de externe, baronul Aehrenthal, va pleca în 21 Februarie la Berlin, unde va sta trei zile, pentru a răspunde vizitei cancelarului imperiului german Bethmann-Hollweg.

Vizita părechii regale italiene în Cetinge.

Cetinge, 3 Februarie. Regina Italiei, fiica prințului Nichita, a adresat tatălui ei o scrisoare în care îl felicită cu prilejul jubileului său de domnie și îi arată că ea și regele Vittorio Emanuele proiectează o vizită la Cetinge spre a-i prezenta felicitățile în persoană. Ziarul »Cetinske Vjestnik« anunță că din Roma a sosit și anunțul oficial al vizitei.

INFORMAȚIUNI.

ARAD, 3 Februarie n. 1910.

— **Modificarea legii cârciumelor în România.** Un ziar din București anunță că d. Costinescu, ministrul de finanțe a invitat acasă mai mulți deputați cărora le-a promis că va face în legea cârciumelor următoarele modificări: Sporirea taxei pe spirituoase, sporirea taxei pe bere, reducerea impozitului fondului comunal pentru vin dela 60 bani la 40 bani; se va permite să se deschidă o cârciumă la 100 de case, nu la 150 cum era până acum; condițiunile pentru deschiderea cârciumilor au fost înlesnite; oricine poate deschide cârciumă dacă are vârsta de 21 ani; se desființează dipozițiunea că cămirul trebuie să fie căsătorit.

Alături de unele dispoziții foarte favorabile, se vor face deci dispoziții regretabile, căci se vor spori cârciumele cu 50 la sută, față cu numărul lor și se vor înlesni condițiunile de dobândire a dreptului de cârciumar. Legea dlui Costinescu a fost cea mai admirabilă și mai salutară în seria reformelor agrare create de partidul liberal și orice modificare a ei e de regretat.

— **Manifestații naționale în Triest.** Naționalismul italienilor din Triest nu va putea fi înăbușit nici-odată. Un incident la balul mascat dat în folosul Ligei școlare italiene, dovedește asta. Balul a avut loc în teatrul »Politeama Rossetti«. Au asistat și consulul italian Acton și primarul Vabrich. Unul dintre musafiri a venit îmbrăcat în uniformă de soldat — *bersagliere* — italian, cu tricolorul Italiei. Alte costumuri de acelaș fel s'au ivit pe urmă: Aplauze și ovații. Reprezintantul poliției somă pe cel cu tricolorul ca să-l îndepărteze. Sergentul care execută ordinul acesta fu insultat și atacat de câțiva tineri. Un tumult se născu. Gardistul voind să iasă, fu strimtorat în

cât își făcu drum cu tesacul. Un individ care voise să-l ia tesacul, fu arestat. Mulțimea din afară nu conținu cu manifestațiile până când reprezentantul autorităților obținu dela comitetul balului potolirea lumii, amenințând în caz contrar că va interzice balul.

— **Starea lui Björnson.** Din Copenhaga se telegrafiază că familia Björnson a primit din Paris știri neliniștitoare despre starea marelui scriitor. Medicii și-au pierdut orice nădejde de-a putea salva viața lui.

O telegramă mai nouă sosită din Paris anunță că în cursul zilei de azi starea lui Björnson s'a mai ameliorat puțin.

— **Școala maghiară în Sarajevo.** La 1 Septembrie n. se va deschide în Sarajevo, cea dintâi școală publică cu limbă de propunere maghiară. Această școală se înființează în urma stăruințelor desfășurate de »societatea ungu-rească« din Sarajevo, care de 5 ani de zile muncește în direcția aceasta.

— **Mare incendiu în Iași.** Marți dimineață la orele 4 un groaznic incendiu a izbucnit în str. Cuza din Iași (România), distrugând un întreg cartier, care cuprinde cea mai desăvârșită mizerie a orașului cunoscut supt numele de Tg.-Cucului. Acest dezastru a lăsat pe drumuri 400 de suflete de oarece, cele 2 rânduri de case dintre care unul cu două etaje erau locuite de 87 de chiriași în mare parte oameni săraci care ședea îngrămădiți prin podurile și subsolurile caselor.

Focul a izbucnit la orele 8 dimineața, luând naștere dela fabrica de perii a d-lui Tobias din str. Cuza 57. Din cauza orei înaintate focul n'a putut fi observat decât când a luat proporții mari.

Pentru păstrarea ordinii și pentru a împiedica furturile ce se săvârșesc în asemenea împrejurări, s'a adus la fața locului, o companie de jandarmi pedestri și două companii din reg. 13 Ștefan-cel-Mare.

Toate încercările pompierilor rămân zadarnice. căci focul luase proporții înspăimântătoare. Casele fiind lipite unele de altele, focul s'a comunicat cu repeziciune. Rând pe rând sânt cuprinse de flăcări peste 15 prăvălii care sânt prefăcute în cenușe. În aceste prăvălii erau depozitate o mulțime de vechituri. Sânt prefăcute în cenușe și locuințele număroșilor evrei săraci ce profesau comerțul ambulant. La orele 6 dim. întregul cartier era o masă de cenușe. Toate casele erau proprietatea Creditului Urban și asigurate la societatea Dacia.

În total au rămas pe drumuri 87 de familii. Pagubele sânt colosale și nu se pot încă preciza.

Tot cartierul e transformat într-o imensă masă de jăratec și din resturile fumegânde, nenorocitele victime mai înceară să-și scoată rămășițele de mobile sau de obiecte.

Jalea ce domnește în acest cartier e de nedescris. Toate comitetele societăților de binefacere, au fost convocate de urgență, pentru a veni în ajutorul victimelor cu ajutoare bănești.

O parte din victime au fost încuarterate pe la rudele lor și pe la persoane caritabile. Orașul este încă supt stăpânirea acestei groaznice nenorociri, care va avea ca primă consecință o urcare simțitoare a chiriiilor.

— **Șaptezeci de mii de coroane în buzunarul altora.** În buzunarul altora o fi mai mult decât șaptezeci de mii de coroane. Dar eu nu vorbesc de asta. Eu vorbesc de bogăția lui Pollacsek Zsigmond, un aurar din Oradea-mare, care a trecut într-o noapte, aproape în întregă în buzunarul unor spărgători.

Într'adevăr într'una din seriile trecute niște spărgători inteligenți, pentru că dacă ar fi fost proști i-ar fi prins poliția — au intrat noaptea în prăvălia lui Pollacsek, au pus mâna pe o grămadă de aurării și plețiii scumpe în valoare de peste șaptezeci de mii de coroane și pe aci ț-le drumul.

Hoții au uitat să-și lese adresa la prăvălie, așa încât poliția umblă acum după ei în ruptul capului și nu-i poate găsi.

— **Cometele și superstițiile.** Din Petersburg se scrie că apariția noilor comete a deșteptat în sufletul poporului rusesc, mai ales în sufletul poporului dela țară, o mulțime de credințe superstițioase. Multă lume vede în noua cometă

»1910 A« cauza gerului mare ce domnește acum în Rusia, precum și cauza inundațiilor mari cari au amenințat Parisul cu o catastrofă fatală. Alții cred că noua cometă e prorocul unui mare și săngeros război în răsăritul îndepărtat, al unor boli grele și al unor vremuri răzvrătitoare.

Pe câmpul lui Marte din Petersburg vezi seară de seară mii de oameni cari urmăresc noua cometă ce se poate zări și cu ochii liberi. Ziarele populare scriu articole lungi și fantastice despre această cometă, contribuind la agitația spiritelor.

Mai ales în provincie, poporul e cuprins de mare neliniște. Autoritățile au luat întinse măsuri de precauțiune, pentru a reprima orice izbucnire a maselor chinuite de credințele aceste superstițioase.

— **O nouă catastrofă minieră în America.** După catastrofa din *Primerô* ni-se vestește alta, tot atât de gravă. În minele din Drakes-Post (statul Kentucky) s'a produs o explozie de gazuri. S'au scos până acuma 35 de cadavre. Alți douăzeci de muncitori au fost scoși răniți s'au în agonie. În Bartouville de asemenea a avut loc o explozie care însă din fericire nu a avut victime.

— **Un locotcoent hoț.** Locotenentul Pachány Benjamin dela regimentul 49 de infanterie din Sarajevo și-a cam amestecat lenungul lui cu barii regimentului așa, că la urmă n'a mai știut care-s unii și care-s alții.

De-ar fi fost amestecați numai, n'ar fi fost hiba așa mare, dar e dracu că-i și cheltuia. Așa după ce-a înșelat dela regiment vr'o șase mii de coroane, pe care n'avea de unde le mai pune la loc a lăsat-o focului de cătanie și a luat-o tot după nas tot după nas, până și-a pierdut urma.

Acum e vorba să puie mâna pe el. Dar până nu l'o găsi n'au pe ce pune mâna. Și de găsit e cam greu, că tace hoțul, de parc'î de lut.

— **Un nou record al lui Paulhan.** Paulhan, îndrăznețul aviator francez, a creat un nou record de înălțime. Dăunăzi în Los Angeles (coasta de vest a Americii) se ridicase la 1530 de metri. Acum s'a ridicat din nou în Salt-Lake City (America) la 3000 de metri. Mai sus nu se putea ridica din cauza desimeii prea mici a aerului. Salt-Lake City e așezat la înălțime de 1000 de urme de-asupra nivelului mării, încât Paulhan s'a ridicat la 7000 de urme peste nivelul mării (cam 2300 de metri).

— **Viața unui ziarist francez.** Simbăta trecută Henri Rochefort și-a serbat în Paris a 80-a aniversară. Fiul unei familii aristocratice sărăcite, el a fost unul din cei mai mari ziariști ai Franței. Plin de vervă și de un spirit strălucit și biciuitor, de o ironie ucigașă Rochefort a fost unul din vrășmașii cei mai înfricoșaji ai imperiului supt Napoleon. Firea aceasta i-a adus și multe prigoniri. În 1870 fu condamnat la 6 luni temniță pentru atacurile sale contra familiei împărătești. În acelaș război franco-german ajunse însă ministru fără portofoliu și fu însărcinat cu construcția baricadelor.

Ca unul din autorii morali ai comunei, fu condamnat din nou în 1873 și depărtat în Noua-Caledonia (Australia) de unde evadă însă și se întoarce prin America în Europa, unde trăi în Elveția și Belgia. În 1880 fu amnestiat și întors la Paris înființat »L'Intransigeant« în care reîncepe campania sa împotriva guvernelor și propovăduia războiul revanșei. Azi Rochefort colaborează la »Patrie« și »Figaro« unde își publică mult gustatele sale *Quinzaines* fantastice.

— **Ceasurile din urmă ale unui condamnat la moarte.** Mai dăunăzi a fost dus la spânzurațoare individul Petrov, ucigașul colonelului Karpow, șeful poliției din Petersburg. Despre ultimele lui ceasuri din viață se comunică următoarele date interesante:

Ucigașul n'a știut până în ultimul moment, când o să-l puie în furci. Știa, că l-a condamnat la moarte, dar mai avea nădejdea, că milostivul țar n'o să-i ceară capul, ci o să-l mănă să și ducă amarul vieții în fundul Siberiei.

Acum Duminecă și Luni preotul a petrecut mai multă vreme la el în carceră, vorbind mai mult despre lucruri din viață. În urmă a scris și soției sale o scrisoare lungă, și a rugat-o să-l viziteze în temniță.

Nu se știe dusu-s'a ori dacă s'a și dus lăsat-o să-l viziteze.

Cu preotul a vorbit cu multă plăcere, nu doară, că l-ar fi fost drag de el, ori de preceptele lui,

el mai ales pentru că-l era urât și avea lipsă să stea cu cineva de vorbă, pentru ca să-l lase din cap gândurile negre, cari îl muceau.

li spunea preotului, că poliția rusească e afară din cale de sălbatecă. (Se vede, că n'a trăit în Ungaria. N. R.) Până către unu din noapte au tot vorbit, pe urmă preotul a ingenunchiat la patul criminalului care ațipise o leacă și a început a se ruga.

Pe la două ceasuri dinspre ziua paznicul l'a sculat și i-a spus să se pregătească, căci momentul din urmă al vieții sale a sosit.

Vestea despre apropierea morții la înspăimântat grozav. S'a dus la zăbrelele ferestrei și plecându-și fruntea pe ele a mai privit odată lumea în care a trebuit să aibă o soartă atât de tristă.

Mulț vreme a rămas așa aproape în nesimțire. După ce și-a venit în fire a zis oftând din adâncul inimei:

— Haideți, sănt gata!

Preotul a voit să-l spovediască și să-l cuminece. Petrow însă a refuzat cu cuvintele:

— N'am lipsă nici să mă spovedesc și să mă cuminec, nici să ascult învățăturile religiei. În sufletul meu sănt convins, că n'am făcut nici un păcat. Pentru că nu este păcat atunci când stâng cu mâna mea viața unui om, care a pus în sute și miile de vieți omenești. Omorînd pe Karpow am făcut, un lucru plăcut lui Dumnezeu, pentru că Dumnezeu nu zice, ca să se țină în sclăvie milioane de oameni, pentru ca să poată trăi răsfățați în belșug câțiva tirani.

Preotul n'a mai zis n'nică, l'a binecuvântat numai făcând asupra lui semnul sfintei cruci și a eșit din cameră, lăsând loc hingherului.

Când a sosit călăul, Petrow părea liniștit.

— Poți să-ți trimiți slugile — a zis el — nu este nevoie de ele.

Fără nici o mișcare s'a lăsat să-i lege mâinile și să-l îmbrace cu hainele din pânză albă ale condamnaților la moarte.

Pe urmă a ieșit din carceră și s'a grăbit cu pasul sigur spre locul pustiirii.

În curtea fortăreței erau înălțate niște furci de care atârna funia cu șghițul. În față stăteau autoritățile, iar jur împrejur păzia o gardă de soldați.

Judecătorul s'a pus să i cetească sentința. Petrow a voit să-l oprască, spuindu-i că n'are lipsă pentru că știe ce conține.

Judecătorul a cetit înainte și când a isprăvit l'a dat pe mâna călăului, ca acesta să-și facă datoria.

Călăul l'a luat și l'a împins supt furci.

Petrow s'a urcat singur pe scăunelul, ce era așezat supt funie și a strigat călăului:

— Haide mai repede odată cu funia aia!

În momentul următor șghițul l'a cuprins gîtul și scăunelul s'a rostogolit de supt picioarele lui. Câteva zămăncături de picioare a grăbit moartea unuia din mii de oameni, care-și dau viața, pentru desrobirea poporului rusesc, de supt tirania birocrației.

— Cum a petrecut un negustor în Oradea mare. Un negustor din Cluj cu numele Zattler Géza s'a dus cu treburi la Oradea-mare. După ce și a isprăvit lucrul s'a băgat ca omul într-o crăsmă și s'a dat dat la băutura, până a început a vedea lumea în două chipuri de-odată. După ce s'a făcut tun a eșit în stradă, dar nu știa încătrău să apuce.

Iată că-i vine în ajutor paznicul de noapte, pe cum se va vedea un om tare de omenie.

Cum l'a văzut negustorul i a trecut pofta de casă. La luat pe polițist la braț și hait cu el în altă crăsmă, unde au băut zdravăn, nu glumă. Când să plătească i cade lui Zattler bughelarul cu banii supt masă.

Polițistul îi ia frumos și-i pune la buzunar fără multă vorbă.

Din întâmplare chelnerița a băgat de seamă, procopseala polițistului, și așa i-a spus să-i dea banii omului, că strigă tula. Ce să facă hoțul prins cu mâța-n sac. A înapoiat banii hoțului de păgubaș și și a văzut de treabă cu băutura.

Da, dar gândul tot la bani, i sta. Ști ca lupu, când a mirosit sânge. S'a întăritat de ar fi fost în stare să facă moarte de om.

Așa, ba că hlr, ba că mîr a tot dat zor negustorului să plece împreună. Au și plecat amândoi peste câtă-va vreme și când au ajuns la un loc mai retras polițistul a înhățat pe negustor de gât și trântindu-l la pământ a pus mâna pe ban.

Negustorul mai băut, s'a apărât cât a putut.

Pe urmă, dacă a văzut că nu răzbește a luat șapca polițistului și s'a uitat la număr, măcar cu atâta să se aleagă.

Din întâmplare au trecut pe-acolo nește oameni, căci altcum îl snopia polițistul în pumni, de-și uita numărul căciulei.

Acesta când a auzit pași a spălat putina.

Trecătorii au sculat pe negustor de jos și s'au dus cu el la poliție.

Când colo ce să vezi? Iată că la poliție dă peste vardistul cu pricina, care venise, te pomeni să facă arătare, că și-a rupt pumnul de spatele unui străin.

Și au spus toți păsul și polițistul lacom, a fost așezat la umbră să se hodiească.

Nestorul a plecat din Oradea fără să se ulte înapoi. Acasă însă l'asteaptă și pe el judecata neveste-l care o să-l învețe, ce caută noaptea în crăsmă cu femeii stricate și cu oameni și mai stricați.

x **Un eveniment important.** Cu drept cuvânt neobișnuita bogăție de material literar, artistic și calendaristic, fac din *Calendarul Minervei pe anul 1910*, un eveniment important pentru întreaga lume românească. În afară de materialul literar, se dau variate articole asupra împrejurărilor actuale și asupra mai însemnatelor noastre așezăminte în afară de un mare număr de glume, istorioare de tot felul, etc. Suplimente în culori, de-o execuțiune excepțională, reproduceri în cromotipie vederi din țară, cele mai originale, și alte numeroase ilustrații, cum nu are nici un alt calendar, vor face bucuria tuturor cititorilor. — **Prețul este 1 cor. 40 fileri** și se capătă la **Librăria »Tribunei«, Arad.**

Atragem atențiunea on. noștri cititori asupra faptului, că din anumite cauze Calendarul »Minervei« se trimite numai ca pachet postal, deci pentru porto să se adauge încă 60 fil., căci altcum pentru eventuala neprimire librăria noastră nu ia răspundere asupra sa.

x **Pentru 60 de fileri**, poți pregăti ușor acasă 2 litri lichieri Alasch, Anisette, Benedictin, Chartreuse, Curacao, Persecă, Pară imperială, Chimin, Cafea, Roza, Vanilie, Silvoriu, Rachiul de drojzii și Rom. 10 doze cu modul de pregătire expediază franco. **Burger Frigyes**, farmacist Cluj. — Kolozsvár.

ECONOMIE.

Piața grânelor din Aradul nou.

3 Februarie 1910.

S'a vândut azi:

grâu 500 mm.	14.20—14.40
orz 100 mm.	6.70— . .
ovăs 100 mm.	7.10— . .
secară 100 mm.	9.10— . .
păpușoi 600 mm.	6.70— . .

Prețurile sunt socotite în coroane și după 50 kg

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 3 Februarie 1910.

Prețul cerealelor după 100 klgr. a fost următorul:

Oriu nou	
De Tisa — — — — —	28 K. 95—30 K. — fil
Din comitatul Albei — — —	28 » 80—29 » 80 «
De Pesta — — — — —	28 » 90—29 » 90 «
Bănățănesc — — — — —	28 « 95—29 » 90 «
De Bacica — — — — —	28 » 60—29 » 80 «
Secară de calitatea I. — — —	19 » 75—20 » 05 »
Secară de calitatea mijlocie	19 » 55—19 » 65 «
Orzul de nutreț, calitatea I.	14 » 75—14 » 95 «
Ovăs de calitatea I. — — —	15 » 70—16 » — «
Ovăs de calitatea a II. — — —	15 » 40—15 » 60 «
Cucuruz — — — — —	14 » 80—15 » — «

Poșta Redacției.

V. T. (preot) și tuturor celor cari ne-au scris cerându-ne sfatul cum să-și dea copii la meseri, le răspundem să se adreseze d-lui Vasile Micula, (Arad — Seminarul teologic) secretarul Asocia-

ției Aradane, care le va da toate deslușirile necesare.

M. P. (S.) Adresa cerută e Dr. Epaminonda Lucaciu, New York, 204, W. 14th str.

S. St. N'am primit încă sfârșitul. Până atunci nu ne putem declara. Observăm însă că nu dispunem de spațiu mult.

St. C. (Todier). Răspuns veți primi în scrisoare.

P. Maghef. Avem să vă răspundem în scrisoare.

I. B. (Galșa). Adresa d-lui Lucaciu o dăm mai sus. Cealaltă adresă n'o știm.

Poșta administrației.

Trandafir Gașpar, Prebul. Am primit 6 cor. abonament până la 1 Iulie 1909. Banii să trimiți pe adresa »Tribuna«, ziar politic Arad.

Mhailă Ioniciu, Runc. Am primit 4 cor. abonament pe anul întreg 1910.

Ion Cian lui Petru, Rîșculița. Am primit 4 cor. abonament pe anul întreg 1909.

Mihai Nedelcu, Paraș. Am primit 4 cor. abonament pe 1909 întreg. În 1 Februarie 1909 am primit într'adevăr 2 cor. dar suma aceea a fost abonament restant pe 1908.

Ion Borșon, Birnă. Am primit 2 cor. abonament până la 1 Iulie 1909.

M. Nedelcu, Paraș. Da, am primit 2 cor. și în Februarie 1909, dar suma aceea a fost abonament pe sem. II. 1908.

Ioan Hirț, Ocșer. Am primit 2 cor. abonament până la 1 Iulie 1909.

Gheorghe Selejan și Vasile Selejan, Pesac. Am primit 4—4 cor. abonament până la finea anului 1910.

Stefan Bogdan, Sân Miclăușul-mare. Am primit 2 cor. abonament pe sem. II. 1909. Rugăm și pe 1910.

Alois Guliu, Tievănușul-mare. Am primit 2 cor. abonament până la 1 Iulie 1910.

BIBLIOGRAFII.

La Librăria »Tribunei« se află de vânzare:

Bibl. »Bunul econom.«

- No. 1. Nutrețurile ierboase; cositurile; prepararea fânului și pășunile . . . » —30
- No. 2. Economia porcilor, oilor și caprelor « —30
- No. 3. Sămânța plantelor agricole și sămănatul lor « —30
- No. 4. Ingrijirea plantelor în cursul vegetațiunii. Recolta cerealelor . . . « —30
- No. 5. Economia vitelor sau zootehnia generală « —30
- No. 6. Agrolgia sau cunoașterea pământurilor și mijloacele de a le îmbunătăți « —30
- No. 7. Agricultură generală. Lucrarea pământului. Instrumente de măruntit pământul » —30

Redactor responsabil: Iuliu Giurgiu.

»Tribuna« institut tipografic, Nichin și cons.

Credit pe ipotecă, pe cambiu
și pentru oficanți
mijlocește

Herzog Sándor

A R A D,

str. Weitzer János 15.

Telefon nr. 376.

„GODREANA“ institut de credit și economii soc. pe acții în Băsești.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii, societate pe acții „Codreana“ în Băsești, se convoacă și sunt rugați a participa în sensul §-ului 19 din statute la

a IV-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Băsești, (Illésfalva) la 7 Martie st. n. 1910 la 10 ore a. m. în localitatea institutului.

OBIECTELE:

1. Deschiderea adunării generale prin președinte.
2. Alegerea alor doi notari ad-hoc, alor doi membrii pentru verificarea procesului verbal și esmiterea alor doi scrutinători.
3. Bilanțul anual, raportul direcțiunii, a comitetului de supraveghere și darea absolutului pe anul 1909.
4. Deciziune cu privire la împărțitul profitului net.
5. Fixarea plăților membrilor din direcțiune și a comitetului de supraveghere; adausul plăților funcționarilor.
6. Fixarea prețului marcelor de prezență și a speselor de călătorie conform §-ului 43 și 48 din statute pentru membrii din direcțiune și a comitetului de reviziune.
7. Alegerea alor 4 membrii în comitetul de supraveghere.
8. Modificarea statutelor.
9. Inițierea unei agenturi în Cichul-Silvaniei (Sz.-Cseh).
10. Eventuale propuneri în sensul §-ului 32 din statute.

La adunarea generală au vot numai acei acționari, cari cel puțin cu un jumătate an mai înainte sunt trecuți în registrul acționarilor și ca atari, cel puțin cu o zi înainte de adunarea generală au depus acțiunile lor ori titlurile provizoare eventual și documentele de plenipotență la casa societății noastre respective la locuri designate de direcțiune cari sunt: »Albina« Sibiu; »Silvania« Șimleu; »Sălăgiana« Jibou; »Bihoreana« Oradea-Mare; »Patria« Blaj; Blaj; »Oraviciana« Oravița; »Mercur« Năsăud; »Poporul« în Lugoj.

Băsești, la 26 Ianuarie 1910.

DIRECȚIUNEA.

ACTIVA.

BILANȚ cu 31 Decembrie 1909.

PASIVA.

	Cor.	f.		Cor.	f.
Casa în număr — — — — —	8373	53	Capital social — — — — —	200000	—
Bon în Giro-Conto și la alte bănci — —	2638	98	Fond de rezervă — — — — —	10454	13
Cambii:			Fond de Penziuni — — — — —	751	03
Cambii de bancă — — — — —	159208	—	Fond Cultural și de binefaceri — — — — —	617	59
Cambii cu acoperire hipotecară — — — — —	348430	—	Depuneri spre fructificare — — — — —	333106	49
Imprumuturi hipotecari — — — — —	77043	—	Reescont — — — — —	103314	—
Capital social neincurs — — — — —	63745	—	Depozite de cassă — — — — —	4194	89
Anticipațiuni — — — — —	11236	71	Dividendă neridicată — — — — —	168	—
Efecte — — — — —	1445	—	Interese tranzitoare anticipate — — — — —	10460	58
Realități — — — — —	5000	—	Profit curat — — — — —	14716	17
Mobiliar — — — — —	736	29			
10% amortizare — — — — —	73	63			
	677782	88		677782	88

DEBIT.

CONTUL ȘI PERDERE PROFIT.

CREDIT.

Interese:			Interese:		
Fond de rezervă — — — — —	374	13	Dela cambii de bancă — — — — —	16300	51
Fond de penziuni — — — — —	26	32	Dela cambii cu acop. hipotecară — — — — —	25898	77
Fond cultural — — — — —	26	45	Dela împrumuturi hipotecari — — — — —	5819	85
Depuneri spre fructificare — — — — —	14003	78	de întârziere acționarilor — — — — —	68	46
Reescont — — — — —	12206	82	Venit la realități — — — — —	400	—
Dare:			Proviziuni — — — — —	5779	63
Directă și comunală — — — — —	2274	53	Taxe de cereri — — — — —	66	40
Competință de timbru — — — — —	20	52	Diverse — — — — —	1075	45
10% după interese de depuneri — — — — —	1400	38			
Spese:					
Salare — — — — —	5701	59			
Marce de prezență — — — — —	492	—			
Chirie — — — — —	400	—			
Relut de quartir — — — — —	400	—			
Curente — — — — —	2719	17			
Amortizări:					
10% din mobiliar — — — — —	73	63			
spese de fondare — — — — —	573	58			
Profit curat — — — — —	14716	17			
	55409	07		55409	07

Băsești, la 31 Decembrie 1909.

Mihaiu Bohățiel m. p. director executiv.

Iacob Felezeu m. p. contabil.

DIRECȚIUNEA:

George Pop de Băsești m. p. prezident. Vasile Pop m. p. vice-prezident. Vasiliu Mica m. p. m. p. Dr. George Pop m. p.
Mihaiu Bohățiel m. p. Petru Pop m. p. Dr. Ambrosiu Bojthor m. p. Antoniu Baliban m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghere am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină regulă și în consonanță cu registrele institutului.

Andrelu Cosma m. p. prezident. Dominic Rațiu m. p. rev. exp. al »Solidarității«. Vasile Gavriș m. p. George Maior m. p.

Dela 1 Ianuarie 1911.

De arădat

moșia Alțina din comitatul Sibiu, 700 jug. catastrale, din care 400 arabil, 150 fânaș, restul pășuni, curți și grădini. Gară la 3 klm. dela Agnita și Nochrich 7 klm. și dela Sibiu 38 klm. Pe moșie se află: drumul Sibiu-Nochrich-Agnita, apă curgătoare, curtea cu case, grajduri, coșere, etc.

A se adresa D-ului: **Victor Roman,** București, strada Română 187.

S'a deschis! S'a deschis!

MARELE HOTEL SAVOY

In cea mai frumoasă stradă a capitalei în loc liniștit și elegant.
Budapesta, VIII. József-körut 16.

Otelul cel mai modern și mai nou din capitală. 120 de odăi și saloane. Încalzire centrală cu aburi. In fiecare odaie apeduct pentru apă rece și caldă. Lift. Vacuum cleaner. Luminajie electrică. Săli de conversație. Comoditate foarte mare. - Sală de mîncare și cafenea elegantă. Telefon interurban. Prețuri moderate, odăi dela 3 coroane în sus, cu încălzit și luminat la olaltă. Aranjament modern conform cerințelor sanitari. Circulație de tramway electric cu toate gările.

Invenție nouă!

Invenție nouă!

Moară de oțel pentru întrebunțare în economie și acasă, macină excelent orzul, cucuruzul și grâul, se învârtă cu mâna, puterea de muncă a unui băiat de 6 ani, 1 kilogram pe minut — pe lângă garanță.

Prețul 14 coroane.

Fac aparate pentru desfacerea sămânței de lucernă și trifoiu de mînat cu puterea ori cu mâna, de aplica în mașina de îmblătit ori de sine stătătoare. Prețurile să se întrebe.

Kádár Gyula

fabrică de aparate de desfăcut sămânța trifoiului și atelier de reparaturi de mașini

ORADEA-MARE
Nagyvárad) Világytelep mellett.

INTREPRINDERE ROMĂNEASGĂ

MIHAI FLONTA
antreprenor de zidiri
Oradea-mare-Nagyvárad.
Stabilimentul și cancelaria Perceș-u. 9.

Primește: plănuierea și zidirea de biserică, școală, case notariale și a tot felul de zidiri private.

Magazin stabil de fabricate de ciment, comande se primesc.

Magazin stabil de pletril artificiale pentru morminte. Prospecte gratuit.

Botinele cele mai elegante

pentru serate și baluri, în splendidă variație de culori și execuție ireproșabilă; de asemenea: **ghete americane** marca: »The Barry, The Burt & Pachardt, King și Moccas'n«, încălțăminte orthopedice, Cassala-Engelhardt, le găsiți la marele magazin — de specialitate a lui: —

WEINBERGER JÁNOS,
ARAD, Piața Andrássy 20.

pe lângă prețurile cele mai convenabile — și servicial cel mai prompt. —

S'au ieftinit
cărbunii.

Care de acum își câștigă sau abonează cărbuni și cochs pentru iarnă, economisește 25%!

100 Klgr. cochs de fabrică de gaz cor. 4.60.
100 Klgr. cărbuni de piatră salon de Prusia cor. 4.60.

100 Klgr. cărbuni de piatră salon de Jilc. 4.—.

100 Klgr. cărbuni de lemn fără praf cor. 6.—.

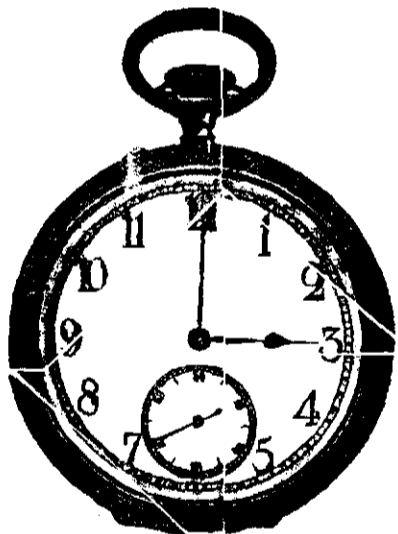
100 Klgr. de cărbuni pentru fauri cor. 4.60.

Róth József mare neguțator de cărbuni

Arad, Eötvös-u. 3.

Nr. Telefonului 63.

Pentru fabrici, mori precum și pentru trierat expediez cărbunii de Prusia de calitate cea mai bună.

Cele mai bune

oroloage

— cele mai solide și cele mai după modă —

juvaericioale

atât pe bani gata, cât și în rate pe lângă cheazășie de 10 ani și prețuri ieftine, liferează cea mai bună prăvălie în această privință în întreaga Ungaria

BRAUSWETTER JÁNOS

orologier în SZEGED.

CATALOG cu 2000 chipuri se trimite GRATUIT.

Correspondențele se fac în limba maghiară, germană și franceză.

Mașina de spălat

„WELTWUNDER”

este bucuria fiecărei femeie econoamă bună; albiturile, pe lângă cea mai mare cruzate și lucru ușor copilăresc, devin albe lucitoare. 75% economisire de timp, bani, încălzit și săpun.

Fără chlor! Fără ajutor! Fără frecare! Fără terpenină!
Fără sodă! Fără putere! Fără învârtire! Fără salmiac!

Prețul 40.— Cor.

Cereți îndată prospect gratuit dela:

WILHELM OBERTH,

Mediaș—Medgyes Nr. 8. (Transilvania).

La trimiterea înainte a cor. 40.—, mașina se expediază franco.

Primire de ospătărie.

Am onoare a încunoștința on. public, că am primit renumita ospătărie:

„Jó pásztor,”

în strada Bercsényi No. 1 și aceasta o voi conduce-o mai departe. Mă voi năzui, ca prin servirea cu mâncări excelente și vinuri bune de podgorie să câștig încrederea On. public.

Roagă binevoitorul sprijin:

Maksay Lajos,

ospătar.

La apotecarul CORNEL N. DEMETER

in Orăștie — Szászváros (lângă bisericile evang. reform.)

se capătă următoarele preparate de mare folos:

I. Preparate medicale folosite de cei mai vestiți profesori și medici, recunoscute de cele mai bune!

„Dolicin“ Mulți bărbați, femei și copii — cari deja să simțeau în gura morții și folosind tot felul de leacuri, nu să puteau scăpa de cumplita tuse, nădușală (asthma) și tuse sacă, cetiră în fine despre admirabilul «DOLICIN» care are efect de minune contra tusei, răgușelei, durerii de piept, oficei, tusei măgărești, catarului, astmei, greutăți de respirat, lungoarei și tusei seci și folosindu-l, se vindecă! La copii și la copile contra tusei măgărești are efect admirabil! Efect asupra apetitului! Intărește corpul! Flegma o topește încât mai ușor să rupe! Ferbințele și asudatul de noapte le încetă; — mărește greutatea corpului, deci contribuie mult la însănătoșare. Prețul este 1 cor. 20 fil. și 2 cor.

Prav contra durerii de cap. Bun și în cazuri de influență. Prețul 1 cor.

Capsic. Reuma, ischiaș, dureri de oase, — podagra! Știut este că morburile aceste ce dureri teribile cauzează, încât pe lângă întrebuintarea diferitelor medicamente, partea cea mai mare a morboșilor cercetează și diferite băi, — și în multe cazuri și acelea-s, sau fără folos sau cu puțin. Chiar niște bolnavi cari sufereau de oase, podagră, reumatism, răceli de cap, dinți și nervi, — precum și scrintituri, ba chiar și de aceia cari sufereau în morburi de acestea ca: reumă învechită, a cărei duere tot să mută când în mâni, când în picioare, când apoi în spate — și folosind diferite băi fără de nici un rezultat — ca probă au întrebuintat și «CASPICUL», care aplicându-l l-au aflat de efect admirabil, — scăpându-se de groaznicile acelea de dureri! Prețul 1 cor. 20 fil. și 2 cor.

Kaljodsarsaparil. Puțini oameni sunt cari în tinerețele lor să nu fi avut așa numitul «morbul tinerețelor» care neglijându-se, mai târziu se ivesc rezultate neplăcute și periculoase, precum răgușala sifilitică, durere de oase, excese și zgrăbunțe pe față și pe corp, precum și rane sifilitice.

Foarte mulți cari sufereau în boalele acestea, întrebuintând «KALJODSARSA-PARILUL» l-au aflat de efect admirabil, — scăpându-se și tămăduindu-se de aceste morburi grele! Prețul sticlei este 2 cor.

Centaurin. E de minune căți oameni sufer de durere de stomac, sgârșiri, greață, puțină sau chiar nici o poftă de mâncare, mistuirea rea, catarul și aprinderea de stomac, greață și vomare. Știut este cumcă stomacul are cea mai mare funcțiune la susținerea sănătății și vieții — căci dacă acesta nu e în stare să nutrească pe deplin corpul — atunci pierzând din puteri — să nimicește corpul.

Este dovedit că la astfel de boale «CENTAURINUL» este de mare efect. «Centaurinul» e introdus în fieștecăre familie ca leac de casă, încât la orice boală sau dureri și sgârșiri de stomac, numai decăt să întrebuinteze! Prețul este 1 cor. 50 fil. și 2 cor.

Laxbonbons. Inchiderea scaunului e cauza diferitelor morburi, precum palpitatea de inimă, amețeli, dureri de cap și altele. Deci cine suferă de inchiderea scaunului, numai decăt comande «LAXBONBONS»-ul, având efect admirabil. E foarte plăcut de luat, fiind zaharicale dulci, pe care și copiii le iau bucuroși. Prețul 80 fileri.

Pentru toate scrieți, trimițând banii înainte, ori cerând să vă vie cu ramburs (plata la scoaterea dela postă), dela

**ASCULTAȚI
povețele mele!!!**

Ca fiecare femeie să fie bucurată de renumele bun al bucatăriei sale, și ca acest renume să nu fie știrbit, își alege aromatale (dresurile).

Cel mai bun aromat e ardeul pat. a lui **KÁLMÁN „Biborpaprika“**

care nefind tare, dă mâncării culoare excelentă și aromă minunată. Chiar și suferinzilor de stomac le este nestrictăcioasă. Se poate căpăta numai în pachete originale scutite cu prejurile următoare:

1 cutie de 1 kilogr. 6— cor. 1 cutie de 1/4 kilogr. 1.80 cor.
1 „ „ 1/2 „ 3.30 „ 1 „ „ 1/8 „ 1— „

— Se poate căpăta dela oricare băcănție și prăvălie de coloniale. —
Poftiți și cercați! Nenumăroase epistole de recunoștință!

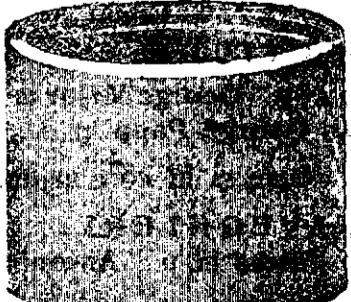
Kálmán József, export de ardeiu, Szeged, Dugonics-tér 24.

**In atențiunea celor ce zidesc case!
— și a proprietarilor de vii! —**

**Fabrică de cement in Pánoota,
LENGYEL SANDOR és Társa.
Telefon Pankota 9.**

Primește spre lucrare cu beton beton de fier: iesle in grajduri, bazine pentru apă și comină, etc. fântâne și alte canaluri; fundamente și altele.

Liferează:
țevii de cement in diferite mărimi, țevii de fântână, țigle pentru acoperiș, valaie spre diferite scopuri, vase de apă de ploaie și pentru stropirea vișei, plăci de cement, cement de portland ș. a.

Esență contra bătăturilor (ochi de găină). Prețul 80 fileri.
Prav contra opărtinului la copii. Prețul 60 fileri.
Prav contra asudatului la mâni și picioare, 60 fileri.
Unsoare contra rîșelor. Cu efect sigur și rapid, 1 cor. 20 fil.
Ptouri pentru sculament (Tripper-kankó), 1 cor. 20 fil.

Syrup de zmeură! Curat numai din suc de zmeură de pe munte, preparat cu zahăr rafinat, 1 pachet postal de 5 kiló: 7 coroane. —

II. Preparate cosmetice. Pentru frumusețe și curățare!

Cream de benzoe mygdale, pentru conservarea și albirea mânilor și feței, dând totodată și fineță deosebită! **Delătorează tot felul de pete, bublțe, pistenii (mitesser) de pe mână și față, netezește și sbărciturile.** Conținut nestrictăcios pentru față și mâni. Prețul 60 fileri.

Săpunul de benzoe mygdale, excelent. Preparat din materii fine și mirosuri plăcute de flori. Albește și netezește pielea! Prețul 70 fil.

Poudre-Veturien. Acopere foarte bine, încât nici nu se observă că față e pudrată. Întrebuintată cu creamul de benzoe mygdale, scutește de urmările neplăcute ale vântului și soarelui! Este în culoare albă, roză și galbenă. Prețul 1 coroană.

Veturien-Parfeum. Veravioleto, cel mai în parfum de vioarele, lăcrămioare și scumpie (iorgovan). Prețul 1 coroană 60 fil.

„Ideal“, cel mai nou parfum. Prețul 2 coroane.

„Apa de gură Cremsier“. (Albă sau roșie), delătorează durerea dinților, întărește dinții și gingiile, delătorează mirosul greu din gură! Întrebuintată cu pravul de dinți „Cremsier“ face dinții foarte frumoși! Prețul 80 fil. — Pravul de dinți „Cremsier“ face dinții albi. Prețul 70 fileri. — Perii de dinți, fine. Alegere mare.

Esență de China: contra căderii părului, cu rezultat foarte bun. Prețul 1 cor. 40 fil. — **China tannopomada:** pentru creșterea părului. Prețul 70 fil. — **Oleu de nucă:** extract de nucă oleioasă, pentru păstrarea părului. 1 sticlă 80 fileri.

III. Extracte pentru a vă face singuri tot felul de beuturi răco-ritoare și întăritoare, cum și rum și licuer!

Cine viece a-și pregăti singur beuturi bune și țestine, ba și rum și licueruri foarte fine: întrebuinteze aceste extracte!

Îți poți face: Rachiu de drojdie. Beutură dulce de vișine. Rachiu de bucate. Borovicica. Rachiu de prune. Șlivoviță. Rum fin pentru țee.

Apoi licueruri: Allasch. De pere, cireșe. Maraschino. De vanilie! Prețul pentru a prepara 1 litră costă 40 fil. din oricare extracte!

Apotecarul CORNEL N. DEMETER, Orăștie - Szászváros.

Mâna fiicăruia

poate fi frumoasă dacă o îngrijește destul. Cel mai bun mijloc pentru îngrijirea mânilor este **Lichidul „Elza“ pentru mâni** pentru că e pregătit din materiile cele mai bune pentru conservarea frumuseții mânilor.

Lichidul „Elza“ pentru mâni după o folosință de 8 ori face mâinile cat feate. Mâinile roșii după 8 zile le înalbește. E cu totul nestrictăcioasă. Pe când glicerina, crema de glicerina și altele, după o folosință mai îndelungată înegresc mâinile, **lichidul „Elza“ pentru mâni** face mâinile albe ca zăpada. Glicerina, crema de glicerina și altele fiind oleioase sunt nepăcute și grețoase. **Lichidul „Elza“ pentru mâni**, îndată să acsoarbe. Dacă folosiți zilnic lichidul „Elza“ mâinile vor fi totdeauna frumoase, pentru că le scutește de stricăciunea vântului. **Prețul 30 fileri.**

Se poate căpăta la preparatorul **Kertész Ernő** — farmacia la — St. Anton de Padua, Szabadka, Szegedi ut. Magazin principal la Vojtek și Weisz drogueier în Arad.

Pentru fiecare mașină 5 ani garanție.

Dürr Gusztáv mehanic, prăvălie de mașini de cusut și biciclete în SIBIU Nagyszeben, Gr. Ring 19.

Recomandă magazinul său bogat asortat cu cele mai bune mașini de cusut fabricate în țară și străinătate cu prețuri moderate. — Singura vânzare de mașini de cusut PFAFF și SEIDEL & Neumann; luntrița rotundă, luntriță lungă, luntrița centrală în mașini rotunde pentru familie și ateliere.

Biciclete: Dürkopp și Stiria. Depozit de părți aparținătoare pentru mașini de cusut și biciclete. Tot-felul de reparări de mașini de cusut și biciclete se execută grabnic.

„SILVANIA”

Institut de credit și economii, societate pe acții în Șimleul-Silvaniei.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii »SILVANIA«, societate pe acțiuni, în vârtutea §-lui 29 din statut se invită la

a XXII-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Șimleul-Silvaniei, la 24 Februarie st. n. 1910 înainte de amiază la 10 oare, în localitatea institutului

Obiectele puse la ordinea zilei sunt:

1. Esmiterea alor 3 membrii pentru verificarea proc. verbal.
2. Raportul anual al direcțiunei.
3. Raportul comitetului de supraveghiere asupra computului anual, al bilanțului și a propunerilor pentru împărțirea profitului.
4. Stabilirea bilanțului anual și fixarea dividendelor.
5. Determinarea scopului, spre care este a se întrăbuința suma provăzută în §1 98 p. b.
6. Fixarea prețului marcelor de prezentă și a plăților pentru membrii din direcțiune și comitetului de supraveghiere și al a dausului de plată pentru funcționari.
7. Eventuale propuneri.

Se atrage atențunea domnilor acționari la dispozițiunea §-lui 22 din statute în sensul căruia; »la adunarea generală au vot numai acționari, cari cu cel puțin jumătate de an mai înainte sunt trecuți în registrul acționarilor și ca atari au depus la direcțiunea institutului, respectiv a sosit avizul despre depunerea la locurile desemnate prin direcțiune, eventual și documentele de plenipotență cu cel puțin o zi înaintea adunării generale«

Pentru depunerea respective primirea acțiunilor și a documentelor de plenipotență pentru acest an s'au desemnat, respective sunt rugați toate institutele cari sunt membrii la »Solidaritatea« și »Magyarpénzintézetek központi hitelbankja« în Budapesta.

Acțiunile, documentele de plenipotență și reversalele despre depunerea acțiunilor la locurile mai sus desemnate, sunt a se prezenta la institut până la 23 Februarie st. n. la 4 oare după amiază-i.

Șimleul-Silvaniei, în 22 Ianuarie 1910.

DIRECȚIUNEA INSTITUTULUI.

ACTIVE

CONTUL BILANȚULUI.

PASIVE

Casa — — — — —	35.551	28	Capital social — — — — —	600.000	—	
Bon de bănci — — — — —	18.266	17	Fond de rezervă — — — — —	260.383·95	—	
Cambii } de bancă — — — — —	1.176.554·95	60	Fond de penziuni — — — — —	36.914·71	98	
} cu acoperire hipotecară — — — — —	868.549·65		Fond cultural — — — — —	2.656·32		
Imprumuturi hipotecare — — — — —	1.134.980	96	Depuneri spre fructificare — — — — —	1.827.352	86	
Imprumuturi pe obligațiuni cu cavenți — — — — —	48.492	40	Reescompt — — — — —	1.018.959	40	
Cont curent — — — — —	211.341	61	Efecte lombardate — — — — —	121.700	—	
Lombard — — — — —	2.038	14	Imprumuturi hipotecare cedate — — — — —	193.304	50	
Efecte și cuponi pendenți — — — — —	370.271	26	Dividendă neridicată — — — — —	954	—	
Realități — — — — —	250.277	83	Depozite — — — — —	6.092	06	
Mobiliar — — — — —	8.197·20	—	Poziții tranzitoare — — — — —	49.170	07	
descriere — — — — —	862·20		7.335	Profit curat — — — — —	40.226	65
Diversi debitori — — — — —	23.768	73				
Transitor:						
Interese restante la Impr. hipotecar — — — — —	5.400·58	54				
Interese anticipate la reescompt — — — — —	7.623·80					
Interese anticipate la impr. hipot. ced. — — — — —	3.562·16		16.586			
		4.163.714	52			
				4.163.714	52	

CHELTUELI

CONTUL PROFIT ȘI PERDERI.

VENITURI

Interese la depuneri spre fructificare — — — — —	85.537·32	39	Interese dela cambii } de bancă — — — — —	97.881·36	33
» « reescompt — — — — —	60.820·78		} cu acop. hipot. — — — — —	55.736·82	
» « împrumuturi hipotec. cedate — — — — —	14.276·65		» » împrumuturi hipotecare — — — — —	89.217·43	
» « efecte lombardate — — — — —	8.182·64		» » împr. pe oblig. cu cavenți — — — — —	4.218·44	
Salare pentru funcționari, membri în direcțiune și comitetul de supraveghiere — — — — —	32.318·30	22	» » cont-curent — — — — —	14.678·07	82
Bani de cvartir — — — — —	3.812·50		» « lombard — — — — —	183·60	
Marce de prezentă — — — — —	2.485·—	65	» » efecte (scutite de dare) — — — — —	16.729·61	278.645
Tipărit, luminat, telefon, sp. d. călăt. etc. — — — — —	8.120·42		46.736	Venite la realități (deja însăș. cu dare) — — — — —	— — —
Dare directă — — — — —	26.886·85	55	Proviziuni — — — — —	— — —	9.794
Dare după interese de depuneri — — — — —	8.553·74		35.716		
Competință de timbru — — — — —	275·96	20			
Amortizare la mobiliar — — — — —	— — —	46.226			
Profit curat — — — — —	— — —	298.359	01		
					298.359
					01

Andrei Cosma m. p., director executiv.

Șimleu, în 31 Decembrie 1909.

Pentru contabilitate: Nicolau Munthiu m. p., secretar

MEMBRII IN DIRECȚIUNE:

George Pap de Băsești m. p., preș. Alimpu Barboloviciu m. p. Vasile Pap m. p. George Major m. p. Gavril Trif m. p. Vasile Pop m. p.
Augustin Vicaș m. p. Augustin Marcus m. p. Dr. George Papp m. p. Grațian Flonta m. p.

Subsemnatul comitet am examinat aceste conturi și le-am aflat esacte și în consonanță cu registrele institutului.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIERE:

Florian Cocian m. p. Iosif Diamandî m. p. Aurel Orian m. p. Vasile Pățaș m. p. Antoniu Băliban m. p. Dominic Rațiu rev. exp. al »Solidarității«